

Bibliográfia

A 2011-ben megjelent, jog- és államtudományi tárgyú könyvek annotált bibliográfiája – 2. rész

Folyóiratunkban rendszeresen jelenik meg az elmúlt időszak új, hazai szakkönyveiről készült, annotált bibliográfia. Az annotáció a könyv felhasználhatóságáról írott, rövid, tényyszerű leírás, amely a bibliográfiai adatok mellett meghatározza a műfajt, illetve röviden körvonalazza a feldolgozott témát és a bemutatott eredményeket is. A folyóirat 2013/1. lapszámában végeztük el a 2011-ben megjelent, önálló publikációk összegyűjtését. A mostani számban a 2011-ben megjelent könyvek második felét dolgozzuk fel, reményeink szerint teljes körűen. Annak megfelelően, hogy a Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT) csak a 120 oldal terjedelmet elérő munkákat kezeli önálló kiadványként, az ettől jelentősen elmaradó kiadványokkal mi sem foglalkozunk. A bemutatás az alábbi sorrendet követi: alkotmányjog, civilisztika, munkajog, nemzetközi jog és Európa-jog, büntetőjog, jogbölcsélet, jogtörténet és római jog, pénzügyi jog, közigazgatási jog, vegyes tárgyú tanulmánykötetek és konferencia-kiadványok.

Gyűjtőmunkánkat jelentős mértékben segítette a Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtára, amely köteles könyvtárként a hazai kiadványok gyűjtését, feldolgozását, illetve részben – a miénkhez képest némileg eltérő szempontok szerint – annotálását is elvégzi. Emellett kiadók honlapján, hírlevelekben, a szerzők publikációs listáiban és saját könyvespolcainkon is kutattunk. Gyakran a szerzők, kiadók által készített fülszövegeket, ajánlásokat, illetve a kötetekről készült recenziókat is igyekeztünk fellelni és hasznosítani. Tisztában vagyunk azzal, hogy a feldolgozás szempontrendszerünk legjobb igyekezetünk ellenére is hiányos, illetve a sok szakterület és közreműködő okán egyenetlen. Örömmel vesszük és meg is szívlelünk ezért minden észrevételt, amely munkánkra vonatkozóan szerkesztőségünkhöz beérkezik.

A rovat belső szerkesztési elve szerint a kiadványokat témák (jogterületek) szerint csoportosítottuk. A leírások első, rövidebb része tartalmazza a könyvészeti adatokat (cím, szerző/szerkesztő, a kiadó neve, a kiadás helye és éve) az arra való utalással, hogy van-e a könyvben bibliográfia (irodalomjegyzék), illetve hogy a könyv milyen műfajba sorolható be. A terjedelmet oldalszámban adjuk meg, s közöljük a kötet azonosítására szolgáló ISBN-t, illetve sorozatok esetében az ISSN-t. A második rész röviden leírja az alkotót, illetve alkotókat. Ezt követően (a változatlan utánnomások kivételével) általában 6–12 sor terjedelemben számba vesszük a mű tárgyköreit, főbb eredményeit. Az eredmények értékelését azonban nem végezzük el. A gyűjteményes

munkák esetében nem kerül sor valamennyi szerző név szerinti megemlítésére, s a tanulmányok számától, tematikai egymáshoz kapcsolódásától függ, hogy minden témát megnevezünk-e. A felsőoktatási tananyagok, jogszabályközlések bemutatását a lehető legtömörebben végezzük el.

Az alább közölt annotációk elkészítésében a Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának munkatársai, illetve hallgatói működtek közre: Árva Zsuzsanna (Á. Zs.) egyetemi docens, Bagdi Katalin (B. K.) PhD-hallgató, Balogh Judit (B. J.) egyetemi docens, Barta Attila (B. A.) egyetemi tanársegéd, Balogh Éva (B. É.) PhD-hallgató, Bodó László (B. L.) PhD-hallgató, Bujdos Ágnes (B. Á.) PhD-hallgató, Dorika Dóra (D. D.) PhD-hallgató, Farkas Henrietta Regina (F. H. R.) joghallgató, Fodor László (F. L.) egyetemi tanár, Gyüre Annamária Csilla (Gy. A. Cs.) PhD-hallgató, Keresztes Gergő Márk (K. G. M.) joghallgató, Kiss János Márk (K. J. M.) joghallgató, Lukács Nikolett (L. N.) PhD-hallgató, Papp Nikolett (P. N.) joghallgató, Papp Olga (P. O.) PhD-hallgató, Petó Alexandra (P. A.) PhD-hallgató, Szabó Zsuzsanna (Sz. Zs.) egyetemi tanársegéd, Szemesi Sándor (Sz. S.) egyetemi docens, Tóth Andrea Noémi (T. A. N.) PhD-hallgató, Török Éva (T. É.) egyetemi tanársegéd, Varga Judit (V. J.) egyetemi tanársegéd, Veszprémi Bernadett (V. B.) egyetemi adjunktus, Zsugyó Virág (Zs. V.) PhD-hallgató.

ALKOTMÁNYJOG

- *Az alkotmány nyomában – Beszélgetések Szájer Józseffel és Gulyás Gergellyel*
 ABLONCZY Bálint
 Elektromédia, Kerepes, 2011
 Interjúkötet. Terjedelem: 210. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 88240 5 9
- Az interjúkötetben a Heti Válasz újságírója, Ablonczy Bálint beszélget az Alaptörvényről Szájer Józseffel és Gulyás Gergellyel, az új Alaptörvény szövegtervezetének gondozóival. A beszélgetés során számos érdekes, kevésbé ismert részlet, dilemma és választás egyébként igen fontos részleteire is fény derül, és Ablonczy természetesen felteszi azokat a keményebb kérdéseket is, melyek körül közéleti, politikai viták bontakoztak ki 2011 tavaszán. (Zs. V.)
- *Az alkotmány arca – Preambulum-tanulmányok*
 Antal Attila–Novák Zoltán–Szentpéteri Nagy Richard (szerk).
 (Sorozat: Méltányosság-könyvek. ISSN 1789-8455)
 Méltányosság Politikaelemző Központ–L'Harmattan, Budapest, 2011
 Tanulmánykötet. Terjedelem: 164. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
 ISBN 978 963 236 386 8
- A könyv a Méltányosság Politikaelemző Központ elemzőinek véleményét foglalja össze az alkotmányozásról és a preambulum műfajáról. A kötet nyolc fejezetből áll, amelyek közül a nyitó- és a zárótanulmány a magyar alkotmányozással, illetve annak sajátosságaival foglalkozik, egy fejezet pedig a Méltányosság Politikaelemző Központ ún. preambulumprojektjének eredményeit ismerteti. A többi tanulmány a preambulumokról általánosságban szól: milyen elvárások lehetnek megalapo-

zottak egy alkotmány preambulumaival kapcsolatban, milyen követelményeknek kell annak megfelelnie. Elemzik a preambulumok alkotmánytani helyét, normativitását, szakrális elemeit, a benne szereplő szimbólumok és értékek jellemzőit és a nemzeti múlthoz való viszonyát. A kötet az európai preambulumok jellemzőit is részletesen vizsgálja. (B. É.)

■ *Felekezeti egyházjog alapjai*

ANTALÓCZY Péter

(Sorozat: Bethlen-sorozat. ISSN 2062-2546)

Patrocinium Kiadó, Budapest, 2011

Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 190. Bibliográfia: 187–189.

ISBN 978 615 5107 07 8

- A szerző egyetemi oktató, jegyzete átfogó képet nyújt az egyházjog hatályos szabályairól, komplex ismeretanyagot ad a joghallgatók, illetve a területet megismerni vágyók számára. Az egyes felekezetek elemzése előtt a témában való elmélyüléshez szükséges alapvető fogalmakat tisztázza, megvizsgálva azokat etimológiai és tudománytörténeti szempontból is. Az egyházakat és a felekezeteket hat fejezetben ismerteti és elemzi, ekként az egyházak (jogi) helyzete iránt érdeklődők számára hasznos olvasmány. (B. É.)

■ *Az államhatalmak elválasztása*

BIBÓ István

(Sorozat: Bibó István Munkái, Centenáriumi sorozat 1.)

Argumentum Kiadó–Bibó István Szellemi Műhely, Budapest, 2011

Monográfia, tanulmánygyűjtemény. Terjedelem: 368. Bibliográfia fejezetenként.

ISBN 978 963 446 611 6

- Bibó István a 20. századi magyar jogfilozófiai, állam- és politikaelméleti és politikai gondolkodás egyik legkiemelkedőbb alakja, a kötet a születésének 100. évfordulója alkalmából jelent meg. Bibó István művei közül a pályakezdéstől az akadémikussá válásig tartó időszakban keletkezett tanulmányokat közli. Az első részben a nemzetközi jogi szankciókkal foglalkozó tanulmányok, a másodikban a svájci jog azon normáiról szóló írások találhatók, amelyek az idegen államok perelhetőségét és az ellenük vezethető végrehajtási cselekményeket szabályozzák, az utolsó részt pedig a kényszer, a jog és a szabadság kapcsolatát elemző munkák teszik ki. Az utószót Karácsony András írta. A kötet a bibói látásmód sajátosságában és megközelítésmódjának egyediségében elmerülni kívánók számára érdekes olvasmányt jelenthet. (B. É.)

■ *Kisebbség, politika, kisebbségpolitika – Nemzeti és etnikai közösségek kisebbségi önkormányzati autonómiája Magyarországon*

BINDORFFER Györgyi

Gondolat–MTA Szociológia Kutatóintézet, Budapest, 2011

Terjedelem: 367. Bibliográfia: 317–337. ISBN 978 963 693 314 2

- A szerző a kisebbségi önkormányzati rendszer átfogó vizsgálatát végezte el azzal a céllal, hogy összehasonlító módszerrel mutassa be a nemzeti és etnikai kisebbségek

ségek települési önkormányzatainak működését, illetve a kisebbségi autonómia működési mechanizmusát és a magyarországi kisebbségpolitikát. A kötet első részében bemutatásra kerül a kisebbségpolitika történeti háttere, a második részben a szerző az 1990 után átalakuló kisebbségpolitikát és intézményrendszert vizsgálja a kisebbségi törvény keletkezésének és módosításának folyamatában, hatékonyságukat is elemzés tárgya alá vonva. A harmadik rész a gyakorlati vizsgálódásoké, így a kérdőíves kutatások, a terepmunka során szerzett tapasztalatok, illetve interjú kerülnek bemutatásra. (B. É.)

- *Ki érdemes a köz bizalmára? Elemzés és koncepció-javaslat a közhasznú szervezetekről szóló törvény és a kapcsolódó jogszabályok reformjához*

BULLAIN Nilda–GAZSI Adrienn–CSANÁDY Dániel

Ökotárs Alapítvány, Budapest, 2011

Tanulmánygyűjtemény. Terjedelem: 100. Bibliográfia: 70–73.

ISBN 978 963 87850 3 9

- A szerzők a nonprofit szervezetekkel foglalkozó jogi szakértők. Munkájuk kiindulópontja, hogy a közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. törvény csak részben váltotta be a hozzá fűzött reményeket, megvalósulása sok tekintetben ellentmondásos, magának a közhasznúságnak a fogalma sem egyértelmű. 2011 elején a döntéshozók és a nonprofit szervezetek egyetértettek abban, hogy a jogi szabályozás reformjára van szükség. A könyv ajánlásokat ad egy átfogó reform megvalósításához. A társadalmi vita és a helyzet bemutatása, illetve az ezzel kapcsolatos problémafelvetés is megjelenik a műben. A közhasznúság fogalma után a kiadványban részletesen bemutatásra kerülnek a közhasznú minősítés megszerzésének szabályai, illetve a közhasznú szervek működése és gazdálkodása, a beszámolás és a felügyelet szabályai, illetve a kedvezményrendszer. (B. É.)

- *Alkotmányjog és közigazgatási jog I. – Emberi jogok, státuszjogok, jogforrási rendszer*

CHRONOWSKI Nóra

Harmadik, átdolgozott kiadás

(Sorozat: Dialóg Campus Szakkönyvek, Jogi Szakvizsga Segédkönyvek.

ISSN 1587-6659)

Dialóg Campus Kiadó, Budapest–Pécs, 2011

Tankönyv. Terjedelem: 255. Bibliográfia a fejezetek végén a jegyzetekben.

ISBN 978 963 9950 39 9

- A Pécsi Tudományegyetem oktatójának könyve elsősorban a szakvizsgára készülők számára nyújt segítséget alkotmányjogból és közigazgatási jogból, és a 2011-ben hatályos joganyagot dolgozza fel a teljesség igényével. A tankönyv a szakvizsga követelményrendszeréhez igazodik, így az I. kötet az emberi jogokat és állampolgári jogokat, illetve a jogalkotást és a jogforrásokat fogja át. A kötetben a joganyag értelmezésének megkönnyítése érdekében feldolgozásra kerültek a vonatkozó alkotmánybírói és más fontos bírói határozatok. A kötet végén rendszerbe foglalva megtalálhatók a szakvizsga részletes követelményei. (B. É.)

- ***Alkotmány és jogalkotás az EU tagállamaként***
Chronowski Nóra (szerk.)
HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest, 2011
Tanulmánykötet. Terjedelem: 365. ISBN 978 963 258 132 3
- A kötet szerzői egyetemi oktatók-kutatók. A válogatott tanulmányok mind a köré a téma köré csoportosulnak, hogy milyen hatást gyakorol az alkotmányjogra hazánk uniós csatlakozása; így olvashatunk például arról, hogy hogyan értelmezhető Magyarország szuverenitása EU-tagállamként, vagy éppen a magyar „Lisszaboni határozat” következményeiről. A kötet a magyar uniós tagság első évtizedében már megjelent tanulmányok mellett eddig nem publikált írásokat is tartalmaz. (Zs. V.)

- ***A miniszteri felelősség***
CSERNY Ákos
Complex Kiadó, Budapest, 2011
Monográfia. Terjedelem: 200. Bibliográfia: 193–200. ISBN 978 963 295 146 1
- A szerző a Nemzeti Közszolgálati Egyetem oktatója, aki a közhatalom alkotmányjogi felelősségének egyik legjelentősebb eleméről, a miniszteri felelősség alkotmányos intézményéről készítette doktori értekezését, amely e kötet alapjaként is szolgál. Az elemző bemutatásban a szerző kiemelt figyelmet fordít a miniszteri felelősség összetevőinek, kialakulásának, fejlődésének, érvényesítési eszközeinek, módjainak feltérképezésére. A jogintézmény bemutatása – az alkotmányjogi szempontú vizsgálatok mellett – egyrészt történeti ábrázolást, másrészt széles körű nemzetközi összehasonlítást, valamint alkotmányelméleti és politológiai elemzést is igényel. A könyv jelentős részben történeti jellegű, de képet ad a jelenkor hazai viszonyairól is. A kormányzati működés iránt érdeklődők számára a feltárandó szakirodalmi bázisnak feltétlenül hasznos eleme lehet. (B. J.)

- ***A kisebbség joga: kisebbségi törvénykezés Magyarországon, 1988–2006***
DOBOS Balázs
Argumentum Kiadó, Budapest, 2011
Monográfia. Terjedelem: 269. Bibliográfia: 247–269. ISBN 978 963 446 642 0
- A könyv a Budapesti Corvinus Egyetem Társadalomtudományi Kar Politikatudományi Intézetének doktori programja keretében készült. A kisebbségi kérdés politikai és jogi-intézményes kezelésében Magyarország évszázados tapasztalatokat halmozott fel, melyből a szerző egy két évtizedet felölelő időszakot vizsgál. A kötet fő törekvése, hogy a legfontosabb politikai és jogi kereteket megtestesítő, nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII., és a későbbi 2005. évi CXIV. törvényeket a kisebbségi szakpolitika szempontjai szerint elemezze. (Zs.V.)

- ***Összehasonlító egészségügyi jog – Orvosetikai kérdések jogi szemmel***
DÓSA Ágnes
(Sorozat: Egészségügyi Kiskönyvtár 1. ISSN 2063-2282)
Complex Kiadó, Budapest, 2011
Monográfia. Terjedelem: 244. ISBN 978 963 295 063 1

- Az orvosi és jogász végzettséggel is rendelkező szerző könyvében külön is kiemeli, hogy míg korábban az egészségügyi szolgáltatások kapcsán inkább az orvosok önszabályozása érvényesült etikai kérdésekben, addig mára az új etikai problémákat felvető gyógyító eljárások megjelenésével a jogi szabályozás egyre erősödik. A kötet négy nagy témakört, az asszisztált humán reprodukciós eljárásokat, az emberen végzett orvostudományi kutatásokat, az életmentő, életfenntartó kezeléseket visszautasítását és a transzplantációt dolgozza fel, bemutatva az etikai problémákat és a hazai, illetve más államok jogi szabályozását egyaránt. (Zs. V.)
- *Párbeszéd a halálról – Eutanázia a jogrend peremén*
Filó Mihály (szerk.)
Literatura Medica, Budapest, 2011
Tanulmánykötet. Terjedelem: 271. Bibliográfia a jegyzetekben.
ISBN 978 963 9948 14 3
- Az ELTE Állam- és Jogtudományi Kara Az emberhez méltó halál címmel 2010. január 21–22-én nemzetközi konferenciát és kerekasztal-beszélgetést tartott, melynek eredményeit foglalja össze a kiadvány. Az eutanázia sok kérdést vet fel, melyek megválaszolása nem egyszerű feladat. A kötet átfogó, sokrétű vizsgálódás eredménye, több tudományág – így a jog- és az orvostudomány, bioetika, a filozófia és a teológia – művelői vannak a szerzők között. A kötet elméleti és gyakorlati kérdésekkel egyaránt foglalkozik, így fontos szerepet tölt be a szakmai párbeszédben. A tanulmányok négy nagy szerkezeti egységben találhatóak: az első a Sorsok címet viseli, a másodikban a jogi tanulmányok szerepelnek, a harmadikban az orvostudomány szemszögéből közelítő írások vannak, a negyedik pedig a történelmi egyházak nézetei szempontjából vizsgálódó tanulmányokat tartalmazza. (B. É.)
- *Alkotmányos polgári jog? Az alapvető jogok alkalmazása a magánjogi jogvitákban*
GÁRDOS-OROSZ Fruzsina
(Sorozat: Institutiones Juris, Dialóg Campus Szakkönyvek. ISSN 1218-9375)
Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2011
Monográfia. Terjedelem: 215. Bibliográfia: 198–212., a szövegben és a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 9950 47 4
- A szerző az MTA TK Jogtudományi Intézetének tudományos segédmunkatársa és egyben az Alkotmánybíróság munkatársa. A monográfia az emberi jogok alkalmazásának eseteit elemzi a magánjogi jogvitákban. Az alapjogi bírászkodás általános módszertanának bemutatását követően azt vizsgálja, hogyan érvényesülhet az alkotmány a magánjogi jogviszonyokban. A mű bemutatja az egyes külföldi, európai uniós és nemzetközi jogi megoldásokat, amelyek egy része lehetővé teszi, hogy a felek közvetlenül alapítsanak jogot az alapjogi rendelkezésekre, más részük pedig azt kívánja meg az eljáró bíróságtól, hogy az alkalmazandó jogszabályt az alapvető jogokat tiszteletben tartva értelmezze. A magyar jogban bekövetkező változások megértéséhez segítséget nyújt a könyv a közjog és a magánjog sajátosságainak felelevenítésével, illetve az utóbbi évek jogalkotási és jogalkalmazási tapasztalatainak összefoglalásával. (B. É.)

- ***Az új Alaptörvény keletkezése és gyakorlati következményei***
JAKAB András
HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest, 2011
Tanulmánygyűjtemény. Terjedelem: 379. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 258 133 0
- A Pázmány Péter Katolikus Egyetem alkotmányjogász oktatója könyvét az Alaptörvény előkészítésével egyidejűleg készítette, tanulmányait azzal a szándékkal adta közre, hogy azokkal igyekezzen befolyásolni a jogalkotás menetét, meghatározni az új alkotmány előkészítésénél követendő közjogi irányvonalat. A kötet első harmadában ezeket, a 2010/2011-es alkotmányozás kapcsán készített fontosabb írásait tartalmazza, szigorúan nem politikai, hanem jogi problémákra koncentrálva. A könyv középső egysége az új Alaptörvény minden egyes pontjának rövid elemzése és összevetése a lezáráskor (2011. július 10.) még hatályos alkotmány szövegével. A szerző e részben értékelni próbálja a szövegszerű eltéréseket, „fogózkodat ad” az értelmezéshez, és igyekszik meghatározni a változás lehetséges következményeit. Végül a függelék – egyebek mellett – az Alaptörvény keletkezéstörténetének olyan fontos adalékait tartalmazza, mint az alkotmány szabályozási elvei, a Velencei Bizottság állásfoglalása vagy az Alkotmánybíróság hatáskörének módosításával kapcsolatos állásfoglalás. (B. J.)
- ***Megszüntetve – A kisebbségi ombudsman összegzése***
KÁLLAI Ernő
Országgyűlési Biztos Hivatala, Budapest, 2011
Kézikönyv. Terjedelem: 101. + CD. ISBN 978 963 89170 5 8
- A kötet szerzője a 2012-ben posztjának megszűnése miatt leköszönő kisebbségi jogok országgyűlési biztosa, aki a műben összegzi a megválasztásától leköszönéséig tartó időszakban végzett munkáját. A kötet három részből áll. Az első részben az ombudsmani működés alakulását, a kisebbségi közösségekkel való együttműködés fejlődését és az ombudsman működésével kapcsolatos eszközöket mutatja be a megválasztástól 2011-ig. A második részben 50 ügyet mutat be az elmúlt évek kiemelkedő jelentőségű, a társadalomban vitákat gerjesztett eseteiből válogatva. A harmadik részt egy CD-melléklet alkotja, amelyen az ügyekhez kapcsolódó, illetve az ombudsman tevékenységével kapcsolatos dokumentumok találhatóak. A könyv rendkívüli érdekessége, hogy az olvasó benne az egykori biztos személyes tapasztalataival is találkozhat. (B. É.)
- ***A felsőoktatási autonómia közjogi keretei Magyarországon***
Kocsis Miklós
Topbalaton Kft., Budapest, 2011
Monográfia. Terjedelem: 203. Bibliográfia: 189–203. ISBN 978 963 08 1189 7
- A könyv célja a felsőoktatási autonómia magyarországi érvényesülésének vizsgálata, az elmúlt két évtized alkotmányos joggyakorlata által kimunkált közjogi keretek bemutatása, annak érdekében, hogy egy teljesebb törvényi szabályozáshoz járuljon hozzá. A szerző a felsőoktatási autonómia elméletének és fogalmának megismertetését követően áttér az autonómia magyar közjogi helyzetére. Elemzi

a felsőoktatási autonómia alapjogi háttérét, alkotmánybíróági értelmezését és intézményrendszerét egyaránt, melyből levont következtetései a jövőbeli jogi szabályozás számára megfontolandók lehetnek. (Zs. V.)

■ *Bölcsőtől a csadorig. Az emberi jogok védelmének új kérdései*

KONDOROSI Ferenc

Sorozat: Acta Humana Studiosorum

Emberi Jogok Magyarországi Központja Közalapítvány, Budapest, 2011

Monográfia. Terjedelem: 204. ISBN 978 615 5087 01 1

- A szerző egyetemi oktató. Miután elhelyezte az emberi jogokat az értékek világában, megvizsgálja a globalizáció hatásait az emberi jogokra, illetve azok érvényesülésére. Foglalkozik a fenntartható fejlődés egyes kérdéseivel, a természet változásainak hatásával az emberi jogokra. A mű vizsgálat tárgya alá vonja a járványok és egyéb betegségek terjedésének hatását, a migrációt, a nemzetközi szervezett bűnözést, a terrorizmus veszélyeit, a fair eljárás követelményeit, a véleményszabadság határait és a vallásszabadságot egyaránt. A kötet az emberi jogokat sajátos nézőpontból mutatja be, a vizsgálatot kiterjesztve az emberi jogok nagy részére. (B. É.)

■ *Preambulum az alkotmányokban*

Lamm Vanda–Majtényi Balázs–Pap András László (szerk.)

Complex Kiadó, Budapest, 2011

Tanulmánykötet. Terjedelem: 127. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 295 126 3

- A kiadvány alapjául egy, az alkotmányozással kapcsolatos nemzetközi tudományos konferencia szolgált, amelyet a Magyar Tudományos Akadémia rendezett 2010. október 20-án Az alkotmány preambulumanak jelentősége: hazai és nemzetközi nézőpontok címmel. A nemzetközi konferencián elhangzott előadások az Európai Unió tagállamai alkotmányainak preambulumát elemezték és hasonlították össze. Az előadások alapján készült tanulmányok a preambulumok keletkezését, egyes elemeik szükségességét, igazolhatóságukat, normatív tartalmukat vizsgálják. Az összehasonlító elemzés érdekes képet tár elénk az európai államok preambulumairól. A kötet írásai az olvasó számára az Alaptörvény preambulumanak elemzéséhez is segítséget nyújthatnak. (B. É.)

■ *Gazdasági alapjogok és az új magyar Alkotmány*

Molnár Borbála–Gyombolai Zsolt–Téglási András (szerk.)

Országgyűlés Emberi jogi, kisebbségi, civil- és vallásügyi bizottsága, Budapest, 2011

Tanulmánykötet. Terjedelem: 212 + képek. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 9848 40 5

- A tanulmánykötet az Országgyűlés Emberi jogi, kisebbségi, civil- és vallásügyi bizottsága által 2010. október 15-én azonos címmel megrendezett tudományos konferencián elhangzott előadások írásos változatait tartalmazza. A konferencia megtartásának kezdeményezésével a Fidesz – Magyar Polgári Szövetség a par-

lamenti alkotmányozási folyamatba kívánta bevonni a tudomány képviselőit és a nyilvánosságot. A mű szerzői között nem csupán a szervező politikusokat (elsősorban az előszóhoz kapcsolódóan), de egyetemi szakembereket és gyakorló jogászokat is találhatunk. (Zs. V.)

■ *Magyar kormányzati viszonyok*

MÜLLER György

(Sorozat: Institutiones Juris, Dialóg Campus Szakkönyvek. ISSN 1218-9375)

Dialóg Campus Kiadó, Budapest–Pécs, 2011

Kézikönyv. Terjedelem: 143. Bibliográfia: 138–143. ISBN 978 963 9950 59 7

- A könyv átfogó és értékelő képet ad a rendszerváltás utáni kormányzati viszonyok keletkezéséről, fejlődéséről. A szerző 1990 és 2006 között a Miniszterelnöki Hivatal jogi helyettes államtitkáraként tapasztalatait felhasználva bemutatja a kormány felépítését, belső viszonyait, testületi működését, döntési mechanizmusát, a miniszterelnök és a miniszterek szerepét. A műből megismerhetjük a politika és a közigazgatás kapcsolatával összefüggésben az eddig hazánkban alkalmazott államtitkári rendszereket. A szerző több kérdés kapcsán nemzetközi megoldások, a politikai, szociológiai összefüggések, illetve a gyakorlat szempontjait is törekszik felhasználni. (Zs. V.)

■ *A franciaországi kisebbségi nyelvek a hatalom árnyékában*

ORTUTAY Katalin

(Sorozat: Universitas Pannonica, 9. ISSN 1215-5233)

Gondolat Kiadó, Budapest, 2011

Tanulmány. Terjedelem: 67. Bibliográfia: 65–67. ISBN 978 963 693 351 7

- A kiadvány a francia nyelvpolitika évszázados fejlődését, illetve változásait mutatja be, a rendelkezésre álló korabeli törvények és rendeletek, illetve más érdekes és szakmailag is értékes dokumentumok segítségével. Az olvasó képet kaphat Franciaország nyelvi helyzetéről, a kisebbségi nyelvek szerepéről, azok helyzetének alakulásáról és az ezzel összefüggő problémákról. A füzet több tudományág művelői számára szolgálhat hasznos információkkal, így a nyelvészek, a történészek, a szociológusok és a jogászok egyaránt érdeklődéssel olvashatják. (B. É.)

■ *Gyermekjogok*

RÓZSÁS Eszter

(Sorozat: Institutiones Juris, Dialóg Campus Szakkönyvek. ISSN 1218-9375)

Dialóg Campus Kiadó, Budapest–Pécs, Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Pécs, 2011

Monográfia. Terjedelem: 206. Bibliográfia: 199–206., a szövegben és a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 9950 38 2

- A gyermekjogok nemzetközi és hazai szabályozását monografikus igényrel bemutató kiadvány az elméleti alapvetést követően röviden ismerteti az egyes nemzetközi egyezményekben található, a gyermekek jogait védő rendelkezéseket, majd ezt követően a magyar szabályozás főbb elemeit ismerhetjük meg. A mű fő témái a gyermekvédelem és a gyermekjogok érvényesülése a családon kívüli

nevelési formákban. A szerző számos értékes ajánlást fogalmaz meg a jogalkotó és jogalkalmazó szervek számára. A kötet külön erénye, hogy a szerző zárásképpen bemutatja a gyermekjogok érvényesülésére vonatkozó kérdőíves kutatásának eredményeit. (Zs. V.)

- *Magyar közjog és politika, 1989–2011 – A harmadik Magyar Köztársaság alkotmány- és parlamentarizmustörténete*

SMUK Péter

Osiris Kiadó, Budapest, 2011

Monográfia. Terjedelem: 479. Bibliográfia: 447–462. ISBN 978 963 276 218 0

- A szerző egyetemi oktató, (pozíciójában és szakmai felfogását tekintve is) Kukorelli István követője. E kötetében a legújabb magyar közjogtörténet (a német nyelvterületen bevett szakmai megnevezés szerinti juristische Zeitgeschichte) legfontosabb közjogi összefüggéseire hívja fel a figyelmet hivatkozásokkal alaposan alátámasztott, számos esettanulmányt felvonultató elemzése során. Külön fejezeteket szentel a parlament (és a választójogi szabályok) változásainak, a pártok, pártelnökök, az államfők és más közjogi méltóságok szerepének, mindezek által fest átfogó képet a rendszerváltástól az új Alaptörvény megszületéséig tartó bő húsz év közjogi eseményeiről. Az igényes munka egyaránt számot tarthat a jogállamiság, az alkotmányosság jogi és politológiai vetületeire kíváncsi olvasóközönség érdeklődésére. (B. J.)

- *Emberi jogok, alapvető jogok? Esélyek és veszélyek az ombudsman szemével*

SZABÓ Máté

Kairosz Kiadó, Budapest, 2011

Tanulmánykötet. Terjedelem: 306. ISBN 978 963 662 446 0

- A szerző az állampolgári jogok országgyűlési biztosa (2007–2011); kötete öt, egymástól tartalmilag is jól elkülöníthető részre tagolódik. Az első fejezet tanulmányai az emberi jogok általános helyzetét tekintik át az ombudsmani védelem szempontjából. Az emberi jogok magyarországi védelme címet viselő második rész az elmúlt húsz év ombudsmani alapjogvédelmét tárgyalja, míg a harmadik rész írásai az ombudsmani vizsgálatok főbb témaköreit mutatják be. A negyedik fejezet különböző szakfolyóiratokban és napilapokban megjelent, egyes közérdeklődésre számot tartó témakörökhöz történő hozzászólásokat tartalmaz. A záró részben a hivatal munkatársai tárják elének vizsgálati eredményeiket, többek között a gyülekezési jog gyakorlásáról vagy éppen a hajléktalanügyről. (Zs. V.)

- *Parlamenti vizsgálóbizottságok*

SZABÓ Zsolt

Patrocinium Kiadó, Budapest, 2011

Monográfia. Terjedelem: 288. Bibliográfia: 282–287. és a lábjegyzetekben.

ISBN 978 615 5107 15 3

- A kötet, amely a szerző doktori értekezésének átdolgozott változata, a parlamenti vizsgálati jog nemzetközi és hazai történetét, elméletét, szabályozását és eljárás gyakorlatát vizsgálja. Az első fejezetekben a parlamenti ellenőrzés általános

bemutatása, majd a vizsgálóbizottság fogalmának, fajtáinak, a vizsgálati tárgyköröknek az ismertetését követően nemzetközi kontextusban fejt ki a parlamenti vizsgálati jog alakulását. Bemutatásra kerülnek a parlamenti vizsgálati eljárás részletes szabályai is. A szerző a könyv zárásaként de lege ferenda javaslatot tesz egy lehetséges, jövőbeli vizsgálóbizottsági szabályozás koncepciójára, mivel megítélése szerint a negatív tapasztalatok miatt a vizsgálóbizottság intézménye a magyar közvélemény számára hiteltelenné vált. (Zs. V.)

■ *Szükség van-e kétkamarás parlamentre az új Alkotmányban?*

Téglási András (szerk.)

Országgyűlés Alkotmányügyi, igazságügyi és ügyrendi bizottsága, Budapest, 2011
Tanulmánykötet. Terjedelem: 172 + képek. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 9848 45 0

- A magyar Országgyűlés illetékes bizottsága 2010. november 12-én tudományos konferenciát rendezett, amelynek résztvevői döntő többségükben az ország jogi karainak alkotmányjogászai és jogtörténészei voltak. A komoly tematikus felépítéssel megtervezett konferenciaprogram előadói e körben, az épp folyó alkotmányozási törekvésekre való hatásgyakorlás szándékával is folytatták azt a szakmai diskurzust, amely arra vonatkozóan merül fel időről időre a magyar közjogban, hogy vajon van-e olyan kényszerítő körülmény, amely feltétlenül indokolná a második kamara – bármilyen elven történő – újrafelállítását a magyar alkotmányos berendezkedésben. Már maguk a konferencián elhangzott előadások is – színvonalas érveléssel, történelmi típusok, minták és példák egész sorát felvonultatva – többnyire nemlegesen foglaltak állást, ugyanígy a tanulmánykötetbe foglalt átdolgozott, szerkesztett szövegek is. A kötet függelékében szereplő hozzászólásokban azonban megjelenik az – elsősorban kisebbségvédő vagy önkormányzati képviselőket biztosító – felsőház felállításának (politikai) igénye is. (B. J.)

■ *Történelmi tradíciók és az új Alkotmány*

Téglási András (szerk.)

Országgyűlés Alkotmányügyi, igazságügyi és ügyrendi bizottsága, Budapest, 2011
Tanulmánykötet. Terjedelem: 219 + képek. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 9848 47 4

- Az alkotmányozási folyamat során az Országgyűlés Alkotmányügyi, igazságügyi és ügyrendi bizottsága 2010. december 10-én konferenciát rendezett, amelyben ezúttal is a jogtudomány neves művelőit kérte fel előadóknak. A szerkesztett tanulmányok a jogtörténet kontinuitásának, a Szent Korona-eszme hagyományainak megjelenési lehetőségeit vizsgálják részben történelmi általánosságban (pl. a keresztény hagyományok, a translatio imperii vagy a felvilágosodás kapcsán), részben konkrét magyar jogtörténeti elemeknek a középpontba helyezésével (a rendszerváltás állami jelképei, a tulajdonviszonyok, a Szent Korona-tannak és részaspektusainak különböző korszakokhoz köthető értelmezéseit megvilágítva). A tanulmányokat ezúttal is a konferencián jelen levő hozzászólók rövidebb, általában politikai tartalommal bíró hozzászólásainak írásos változata és a rendezvényen készült fényképek egészítik ki, mintegy függeléként. (B. J.)

■ *Életfogytig szabadláb – Alkotmányjogi karcolatok*

TÓTH Gábor Attila

Élet és Irodalom, Budapest, 2011

Esszé-, tárcá- és karcolatgyűjtemény. Terjedelem: 299. ISBN 978 963 87613 6 1

- A szerző a debreceni jogi kar oktatója, munkája olyan kérdésekkel foglalkozik, amelyek heves vitákat keltenek napjainkban. Milyen alapjogi kérdések merültek fel a rendszerváltás után? Mi történt Magyarországon a „fülkeforradalom” után? Hogyan lehet viszonyulni az új alkotmányjogi berendezkedéshez? Az 1993 és 2011 között született rövid alkotmányjogi publicisztikák szerkesztett és bővített változatát tartalmazó könyv a magyarországi demokrácia elmúlt két évtizedének megértéséhez kíván hozzájárulni közérthetően, sokszor csattanós tárcákkal, a szépirodalom eszköztárát is felhasználva a súlyos alkotmányjogi kérdések értő elemzése által. (Zs. V.)

■ *Jogalkotástan*

TÓTH Judit

(Sorozat: Sisyphus – Állam- és Jogbölcseleti előadások. ISSN 2061-6724)

Budapesti Corvinus Egyetem, Budapest, 2011

Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 195. Bibliográfia: 194–195.

ISBN 978 963 503 467 3

- A jogalkotástan a jogászok és a közigazgatási szakemberek képzésének fontos részét alkotja, és miután a jogalkotói hatáskörök is decentralizáltak, a közigazgatásban dolgozók egyre nagyobb része kerül közel ehhez a feladathoz. Számukra nyújt hasznos információkat ez az egyetemi jegyzet, amely segítséget nyújt a jogszabályok szerkesztéséhez, a tervezetek egyeztetéséhez, az önkormányzati rendeletalkotáshoz, és még a jogalkotási típushibákat is összegzi. (Zs. V.)

■ *Közérdekvédelem – A közigazgatási bíráskodás múltja és jövője*

Varga Zs. András–Fröhlich Johanna (szerk.)

(Sorozat: A PPKÉ Jog- és Államtudományi Karának Könyvei; Tanulmányok, 3. ISSN 2061-7240)

PPKE JÁK–KIM, Budapest, 2011

Tanulmánykötet. Terjedelem: 136. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 308 019 1

- 2010. november 23-án a Pázmány Péter Katolikus Egyetem és a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium a Magyar Tudomány Ünnepe rendezvénysorozat keretében tartotta meg tíz neves előadó részvételével azt a szakmai konferenciát, amelynek szerkesztett előadásából a kötet összeállt. Az előadások a közigazgatási jogvédelem, a közigazgatási bíráskodás alkotmánytörténeti és alkotmányjogi vonásait világították meg. A kötet szerzői a történelmi tapasztalatoknak az alkotmányozási folyamatban való felhasználási lehetőségeit bemutatva érveltek az önálló közigazgatási bíráskodás újbóli megteremtése mellett, számba vették a tartalmi és szervezeti követelményeket, értékelték a lehetséges megoldásokat. A konferencia tanulmányai igazolják azt az elvet, hogy a múlt tapasztalataiból lehet jövőt építeni. (B. J.)

- *A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról*
CompLex, Budapest, 2011
(Sorozat: Jogtár Könyvtár, ISSN 2060-7571)
Törvény. Terjedelem: 117. Bibliográfia nincs.
- A 2010. évi CLXXXV. törvény „A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról” 2011. február 1-jétől hatályos. (L. N.)

CIVILISZTIKA

- *A szellemi tulajdon – Az Állam- és Jogtudományi Kar által 2010. június 4. napján „A szellemi tulajdon védelme” címmel szervezett konferencián elhangzott előadások alapján készült tanulmányok gyűjteménye*
Barzó Tímea (szerk.)
Bíbor Kiadó, Miskolc, 2011
Tanulmánykötet. Terjedelem: 160. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 9988 26 2
- A szellemi alkotások jogának sokszínűségére épülő konferencián elhangzott előadások írott és szerkesztett változatából került összeállításra a tanulmánykötet. Különböző jogágak neves képviselői saját jogterületükön, de mégis a szellemi tulajdonnal összefüggő témakörökben készítették jelen munkáikat. Ennek köszönhetően a tanulmányokban nyomon követhetők a „szellem” és a „tulajdon” közötti kapcsolat jogelméleti vizsgálata, a szabadalmi perekben felmerülő díjviták tanulságai, a szellemi tevékenység adózási és társadalombiztosítási járulékfizetési kérdései, a szerzői jog és a reklám kapcsolata ugyanúgy, mint az építészeti alkotásokkal összefüggő szerzői jogi védelem gyakorlati problémái. Szintén a tanulmánykötetben nyertek elhelyezést a formatervezési mintaoltalom, illetve a szerzői jog érvényesítésének aktuális kérdéseit taglaló, valamint a digitális világban felmerülő szerzői jogi problémákat elemző, végül a szoftveralkalmazkodás polgári és büntetőjogi szabályait bemutató munkák. (K. G. M.)
- *66 jogeset a kötelmi jog különös részéhez*
BOÓC ÁDÁM
Patrocinium, Budapest, 2011
(Sorozat: Wesselényi-sorozat)
Egyetemi jegyzet, jogesetgyűjtemény. Terjedelem: 102. Bibliográfia nincs.
ISBN 978 615 5107 01 6
- A szerző egyetemi oktató, kutató. A jogesetgyűjtemény a kötelmi jog különös részéhez kapcsolódó, fiktív, ám valóságszerű tényállásokat foglal magában. A szerző célja, hogy a gyakorlatban nagy számban előforduló, legfontosabb szerződés-típusok jellegzetes vonásaira mutasson rá. Minden példához egy-egy kérdés is tartozik. A kiadvány alapvetően szemináriumi feldolgozásra ajánlott. (T. É.)

- *A vállalkozó orvosok nagy kézikönyve*
Dósa Ágnes–Kovácsy Zsombor (szerk.)
Complex Meritum, Budapest, 2011
Gyakorlati kézikönyv. Terjedelem: 900. Bibliográfiát nem tartalmaz. Mellékletek: 831–855. Részletes tartalom: 867–900. ISBN 978 963 295 214 7
- Dósa Ágnes orvos, jogász, igazságügyi orvosszakértő, a Semmelweis Egyetem egyetemi adjunktusa. Kovácsy Zsombor orvos, jogász, egészségügyi szakmenedzser. A könyv hatékonyan kívánja segíteni a vállalkozó orvosok, elsősorban a háziorvosok, a járóbeteg- vagy fekvőbeteg-ellátásban dolgozók illetve azt működtetők eligazodását az egészségügyi jogszabályokban. A könyv tizenkét része az egészségügyi ellátórendszer alapstruktúrájától kiindulva a vállalkozások formáit, az egészségpénztári, biztosítási rendszert, a betegek és az orvosok jogait, az adatkezelést és a munkajogi szabályokat tekinti át. A kötet bár számos jogszabályt, bírói és egyéb hatósági döntést tartalmaz, élvezetes és közérthető stílusú. A kiemelések és indexszámok alkalmazása mellett ikonokat alkalmaz, melyek könnyítik az eligazodást. A kötet végén mellékletek találhatóak, melyekben iratminták, szerződési, nyilatkozási, megállapodás- és adatlapminták találhatóak. (L. N.)

- *A gazdasági szféra ügyletei*
Fézer Tamás–Károlyi Géza (szerk.)
Ötödik, átdolgozott kiadás, Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2011
Tankönyv. Terjedelem: 428. Bibliográfia: 427–428. ISBN 978 963 318 170 6
- A szerzők a Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának tanárai, könyvük elsősorban oktatási célokat szolgál. A kereskedelmi jog című tantárgy struktúrájához igazítva (kereskedelmi szerződések, bankügyletek, az értékpapírok és a tőzsdei kontraktusok, valamint a fogyasztóvédelem) segíti a hallgatókat a szükséges ismeretek elmélyítéséhez, miközben a hatályos jogi rendelkezések és bírói gyakorlat rendszerezése mellett olyan új területekre is fókuszál, mint az atipikus szerződések köre vagy az elektronikus kereskedelem. A legújabb kiadás a joganyag változására tekintettel készült és kitér több olyan problémára, illetőleg tervezett jogintézményre, mely a kodifikáció során került a felszínre. (B. L.)

- *A gazdasági társaságok megszűnése*
Fézer Tamás (szerk.)–Károlyi Géza (szerk.)–Petkó Mihály–Törő Emese
Harmadik, átdolgozott kiadás, Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2011
Jegyzet. Terjedelem: 146. Bibliográfia: 144–146. ISBN 978 963 318 117 1
- A szerzők a Debreceni Egyetem tanárai. A jegyzet elsősorban oktatási célokat szolgál, ugyanakkor a szerzők nem titkolt szándéka, hogy hazai és európai szabályokat, gyakorlati kérdéseket, bírói gyakorlatban kimunkált alapvetéseket is összegezzenek, miáltal a gyakorlat szakemberei is szívesen forgatják alkotásukat. A jegyzet átlátható tagolása, a szövegbeli kiemelések nagy segítséget jelentenek a hallgatók számára a tananyag elsajátítása során, míg az apró betűvel szedett – bírói gyakorlatot bemutató – rész a szabályanyag pontosabb megértéséhez nyújt támaszt. A kötet a harmadik kiadás során szerkezeti és tartalmi változáson ment

keresztül, melynek az időközben bekövetkezett csődjogi reform, valamint a társasági törvény és a cégtörvény módosításai egyaránt okául szolgáltak. (B. L.)

■ *A gazdasági szféra alanyai – gazdasági társaságok*

Fézer Tamás–Károlyi Géza (szerk.)

Ötödik, átdolgozott kiadás, Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2011

Tankönyv. Terjedelem: 318. Bibliográfia: 317–318. ISBN 978 963 318 110 2

- A szerzők a Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának tanárai, alkotásuk elsősorban oktatási célokat szolgál. A tankönyv 5. kiadásában a gazdasági szféra alanyai közül a gazdasági társaságok továbbra is kiemelt helyet foglalnak el. A könyv az előző kiadásokhoz képest szerkezeti és tartalmi változásokon ment keresztül, amely a közhasznú társasági és közalapítványi forma megszűnésével, az egyéni vállalkozás és az egyéni cég szabályainak új alapokra helyezésével, az új cégtörvény módosításával magyarázható. A szerzők betekintést adnak a gazdasági szféra alanyainak magatartását szabályozó versenyjog legfontosabb anyagi jogi rendelkezéseibe is. A tankönyv nem foglalkozik a gazdasági társaságok megszűnésének létszakaszával, ezeket a szabályokat „A gazdasági társaságok megszűnése” című könyvükben dolgozzák fel. (B. L.)

■ *Orvosi jog – Hippokratésztől a klónozásig*

JOBBÁGYI Gábor

Harmadik kiadás, Szent István Társulat, Budapest, 2011

Monográfia. Terjedelem: 325. Bibliográfia: 193–203. és a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 361 898 1

- A kötet az orvosok és a jogászok számára nyújt segítséget és tájékoztatást az orvosi jog fontos kérdéseiben. Az általános részben a tudományág kialakulását, általános és hazai keletkezését tekinti át részletesen a szerző. Elemzi az orvosi jog általános, az orvos-beteg, illetve a kórház-beteg kapcsolat szabályait, elsősorban magánjogi szempontból, majd nagy hangsúlyt fektet az orvosi felelősség bemutatására is. A különös rész több, érzékeny és vitatott területtel foglalkozik, bemutatva az egyes témakörökhöz kapcsolódó főbb problémákat és jogi szabályozási hátteret egyaránt. (B. É.)

■ *Kötelmi különös részi példatár*

KAPRINAY Zsófia–TELEGDY Gergely

Universitas Szeged Kiadó, Szeged, 2011

Egyetemi jegyzet, jogeset-gyűjtemény. Terjedelem: 92. Bibliográfia: nincs.

ISBN 978 615 5106 02 6

- A szerzők egyetemi oktatók. A példatár bírósági határozatokat, elvi bírósági határozatokat, valamint a Bírósági Döntések Tárának jogeseteit veszi alapul, célul tűzve ki a hazai bírói gyakorlat bemutatását is. A felhasználást segíti, hogy a jogesetek elhelyezése a hatályos Ptk. fejezeteihez igazodik. A példákat kérdések követik, segítve a meghatározó tények kiszűrését és a jogesetek megoldását. A kiadvány megoldó kulccsal zárul, feltüntetve a határozat számát, valamint az al-

kalmazandó jogszabályhelyeket. A jogesetgyűjtemény elsősorban a jogi oktatásban hasznosítható. (T. É.)

■ *Különleges perek – Kérdések és válaszok a Polgári perrendtartás Különös Részéből*

KISS Daisy–RÓNAY Zoltán–SÁNTHA Ágnes–SZABÓ Péter

HVG-ORAC, Budapest, 2011

Tankönyv. Terjedelem: 474. Bibliográfia: a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 258 124 8

- A kötet tételszerűen a Különös részbeli személyállapotbeli perek, a közigazgatási perek, a sajtó-helyreigazítási perek, a munkajogi perek, az iparjogvédelmi perek, a választott bírósági ítélet érvénytelenítése iránti perek, a gazdasági társaságok, társadalmi szervezetek és szövetkezetek határozatainak bírósági felülvizsgálatára irányuló perek, a végrehajtási eljárással összefüggésben indítható perek szabályait, valamint a polgári eljárásjog egyes nemzetközi vonatkozásait tartalmazza. A perjogi szabályokat vázlatokkal, táblázatokkal, illetve szemelvényekkel egészíti ki. (K. J. M.)

■ *A magyar versenyjog anyagi jogi szabályai*

MISKOLCZI BODNÁR Péter

Novotni Kiadó, Miskolc, 2011

Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 191. ISBN 978 963 9360 79 2

- A szerző egyetemi oktató. Kiadványa a magyar versenyjog anyagi jogi normáinak, mindenekelőtt a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozások tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény I–VI. fejezeteinek lényegre törő ismertetését adja. A bemutatott témák között találhatjuk a tisztességtelen verseny tilalmának, a kartelljog, a gazdasági erőfölénnyel való visszaélés, a fúziókontroll és az üzleti döntések tisztességtelen befolyásolásának kifejtését. A könyv elsősorban a magyar versenyjog átfogó összefoglalását adja, de találhatunk benne nemzetközi és uniós vonatkozásokat is. (F. H. R.)

■ *Bírósági mediáció*

NAGY Márta

Bába Kiadó, Szeged, 2011

Monográfia. Terjedelem: 240. Bibliográfia: 230–236. ISBN 978 963 319 027 2

- A szerző bíró, a Szegedi Tudományegyetem oktatója. A kötet széles körű jogtörténeti ismeretanyagot is feldolgozva mutatja be az alternatív vitarendezés kialakulását és fejlődését. A szerző pontos magyarázattal, táblázatok, ábrák segítségével tárja az olvasó elé az egyes vitarendezési formák közötti különbségeket. Különös hangsúlyt fektet a családi mediációra, valamint a határokon átnyúló alternatív vitarendezés közelmúltbeli szabályozását is részletesen elemzi. Konkrét és részletesen indokolt javaslatokat tesz a bírósági mediáció bevezetéséhez szükséges jogszabályalkotásra és -módosításra, illetve a szervezeti és technikai feltételek kialakítására. (K. J. M.)

- *A Polgári Törvénykönyv magyarázata 2011, I–II.*
Osztoivits András (szerk.)
Opten Informatikai Kft., Budapest, 2011
Kézikönyv/Nagykommentár. Terjedelem: 2418., Bibliográfia: 2325–2381.
ISBN 978 615 5122 01 9
- A szerzők a jogalkotásban, a jogalkalmazásban, illetve a jogi oktatásban tevékenykednek, kétkötetes munkájuk a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény magyarázatát tartalmazza. A mű több ezer jogesetet beépítve magyarázza a jogszabály alkalmazása során felmerülő problémákat, gyakorlati útmutatót adva az olvasónak. A hazánkban fellelhető, a témában érvényes és használt szakirodalmi művek állításait figyelembe véve egészíti ki a korábban készült elemzéseket. Az egyes törvényszakaszok magyarázata minden esetben az ahhoz tartozó fejezet- és alfejezetcímek felsorolását tartalmazó áttekintéssel kezdődik, amit a részletes kifejtés követ. A Kommentárban való tájékozódást részletes jogszabály- és tárgymutató segíti. (K. J. M.)

- *Társasági jog*
Papp Tekla (szerk.)
Második, átdolgozott és bővített kiadás, Lectum, Szeged, 2011
Tankönyv/Kézikönyv. Terjedelem: 650. Bibliográfia: 633–650. és a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 9640 36 8
- A tankönyv a gazdasági társaságokkal kapcsolatos, hatályos joganyag mélyreható feldolgozását adja; szerzői a Szegedi Tudományegyetemhez kötődő elméleti és gyakorlati szakemberek. A témában megjelent tankönyvektől eltérően nem a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény szerkezeti felépítéséhez igazodik, hanem a társasági anyagi és eljárási jog sajátos struktúráját követi. A jogdogmatikai alapokat fekteti le elsőként, majd a társaságok eredeti alapítása – származtatott alapítása – a gazdasági társaságok szervezete – törvényes működésének biztosítékai – megszűnésének általános szabályai rendszerben ismerteti a vonatkozó szabályanyagot. Ezt követően, az egyes gazdasági társaságokat a fenti elemzési szempontok szerint mutatja be. A tankönyv nem mulasztja el a társasági jog uniós dimenziójának bemutatását, továbbá a jogtudomány kiváló szakemberei álláspontjainak ütköztetését, valamint a joggyakorlat ismertetését sem. (B. L.)

- *Előadásvázlatok a kötelmi jog különös részéből*
Sándor István (szerk.)
Patrocinium, Budapest, 2011
(Sorozat: Bethlen-sorozat, ISSN 2062-2546)
Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 224. Bibliográfia az egyes fejezetek végén.
ISBN 978 615 5107 05 4
- A szerzők egyetemi oktatók. A jegyzet az egyes szerződéstípusokhoz kapcsolódóan tartalmaz előadásvázlatokat a hatályos Ptk. rendszerét követve (néhány helyen didaktikai szempontok alapján módosítva azt), ugyanakkor kitér a Ptk.-n kívüli jogszabályokban szereplő, valamint egyes új típusú szerződésekre is. A felhasználást segítik a jogszabályhely-megjelölések, és egyes helyeken a kapcsó-

lódó, releváns bírói döntések is feldolgozásra kerülnek. Bizonyos esetekben az olvasó szemléltető ábrákkal is találkozhat; a fejezetek végén irodalomjegyzék található. A kiadvány elsősorban a joghallgatók számára hasznos. (T. É.)

- *Céggjog – A 2006. évi V. törvény a cégnyilvántartásról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról, az 1997. évi CXXXII. törvény a külföldi székhelyű vállalkozások magyarországi fióktelepeiről és kereskedelmi képviselőiteiről, az 1991. évi XLIX. törvény a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról*
 Szilner György (szerk.)
 Novissima Kiadó, Budapest, 2011
 Jogszámbély. Terjedelem: 198. ISBN 978 615 5175 12 1

 - A kiadvány a címében jelzett jogszámbélyokat a 2011. szeptember 22-én hatályos állapot szerint tartalmazza. (K. G. M.)

- *Gazdasági jog – 2006. évi IV. törvény a gazdasági társaságokról: 2011. február 1.*
 Szilner György (szerk.)
 Novissima Kiadó, Budapest 2011
 Jogszámbély. Terjedelem: 104. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 9403 92 5

 - A kiadvány a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény 2011. február 1-jén hatályos állapotát tartalmazza. (K. J. M.)

- *Illetékjogszámbélyok – 1990. évi XCIII. törvény az illetékekről: 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban: 2/1968. (I. 24.) IM rendelet a költségmentesség engedélyezésének alapjául szolgáló körülmények igazolásáról: egységes szerkezetben a 2011. január 27-én hatályba lépő módosításokkal*
 Szilner György (szerk.)
 Novissima Kiadó, Budapest 2011
 Jogszámbély. Terjedelem: 90. Bibliográfia: nincs. ISBN 978 963 9403 88 8

 - A kiadvány a 2011. január 27-én hatályos illetékjogszámbélyokat tartalmazza. (K. J. M.)

- *Bevezetés az európai magánjogba*
 TATTAY Levente
 Szent István Társulat, Budapest, 2011
 Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 174. Bibliográfia: 174. ISBN 978 963 277 244 8

 - A szerző a Pázmány Péter Katolikus Egyetem oktatója. A klasszikus tankönyvi felépítéssel rendelkező mű az európai magánjoghoz kapcsolódó alapvető ismeretanyagot tartalmazza. A jegyzetben a szerződések és a vonatkozó uniós irányelvek mellett az adott témakörhöz kapcsolódó jogesetek is helyet kaptak. (K. J. M.)

- *A magyar versenyjog múltja és jövője. Jubileumi kötet a modern magyar versenyjog 20 éves fennállására*
 TÓTH Tihamér–SZILÁGYI Pál
 Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Kar, Budapest, 2011

Tanulmánykötet. Terjedelem: 221. Bibliográfia: 211–221. és a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 308 024 5

- A szerkesztők egyetemi oktatók. A kötet a Versenyjogi Kutatóközpontnak a modern magyar versenyjog fennállásának 20. évfordulójára szervezett konferenciája nyomán született meg. A konferencia célja az volt, hogy a modern magyar versenyjog 20 éves fejlődésének főbb állomásait, ill. lehetséges fejlődési irányait mutassa be. Az előadók között találunk számos gyakorló jogászt és egyetemi oktatókat is. Az előadások elsősorban a versenyjogi fogyasztóvédelem, az erőfölénnyel való visszaélés, a kartelljog és a fúziókontroll kérdéseivel foglalkoznak. Az olvasó tájékozódását a jogforrásokról részletes gyűjtemény segíti a kötet végén. (F. H. R.)

■ *Alapfokú iparjogvédelmi tankönyv*

TÖRÖK Ferenc–MOLNÁR István–UJVÁRI János–SIKLÓS Kata

Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala, Budapest, 2011

Tananyag. Terjedelem: 105. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 08 1293 1

- A kiadvány tapasztalt szabadalmi ügyvivők és az SZTNH vezető munkatársainak közös munkájával készült. Bemutatja az iparjogvédelmi rendszer alapjait, a legfontosabb oltalmi formákat (szabadalom, használati minta, formatervezési minta, védjegy, földrajzi árujelzők) és az azokkal kapcsolatos jogosultságokat és eljárásokat, valamint az iparjogvédelem területén tájékoztatást, segítséget, információt nyújtó intézményeket és az azok által nyújtott szolgáltatásokat, kutatási lehetőségeket is. Önálló fejezet foglalkozik a szellemi tulajdon-jogoknak az innovációs folyamatban betöltött szerepével. (K. G. M.)

■ *A polgári nemperes eljárások joga*

Varga István (szerk.)

ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2011

(Sorozat: ELTE jogi kari tankönyvek, ISSN 2060-6494; 2)

Tankönyv/Kézikönyv. Terjedelem: 921. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 284 116 8

- A szerzők – Németh János professzor tanítványaiként – az ELTE Polgári Eljárásjogi Tanszékéhez kötődnek, ugyanakkor egyetemi oktató, ügyvéd, bíró, közjegyző egyaránt megtalálható közöttük. A könyv jelen kiadása néhány szempontból új megközelítést mutat: nem törekszik teljességre, és a hangsúlyt inkább a kiemelt jelentőségű nemperes eljárásokra helyezi. A tankönyv nem tartja magát feltétlenül a jogforrási, illetve jogrendszerbeli besorolási szempontokhoz sem, ezért tárgyalásra kerülnek olyan peres eljárások is, melyek értelmüket valamely nemperes eljárás mellett nyerik el. A tankönyv a polgári nemperes eljárások fogalmának meghatározása és általános jellemzését követően részletesen ismerteti a bírósági végrehajtást, a cégeljárásokat, a fizetésképtelenségi eljárásokat, a hagyatéki és egyéb közjegyzői nemperes eljárásokat, illetőleg olyan egyéb fontosabb bírósági eljárásokat, mint a holtak nyilvánítsa, a halál tényének bírósági megállapítása, közigazgatási nemperes eljárások. (B. L.)

MUNKAJOG

- *Béren kívüli juttatások – cafetéria 2011*
 ANDRÁSI Jánosné
 Kompkonzult Számítástechnikai és Tanácsadó Kft., Budapest, 2011
 Kézikönyv. Terjedelem: 92. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 9427 82 2
- A szerző adójogász, munkájának kiindulópontja, hogy a béren kívüli juttatások fajtái és adókötelezettségük mértéke rendszeresen változnak. A kiadvány arra vállalkozik, hogy összeszedje a béren kívüli juttatások adókötelezettségeire vonatkozó rendelkezéseket. Rövid alapozó fejezet után az egyes juttatási típusokkal, pl. a kölcsönös biztosító pénztárakkal, az élet- és nyugdíjbiztosítással, a cégtelefonnal, cégautóval, az üdülési csekkkel, a Széchenyi Pihenőkártyával, a természetbeni étkeztetéssel, az iskolakezdési támogatással stb., illetve azok adókötelezettségével foglalkozik. (Gy. A. Cs.)
- *Opuscula Szegediensia 4 – A Munkajogi és Szociális Jogi Doktoranduszok és Pályakezdő Oktatók negyedik konferenciája, Szeged*
 Berki Gabriella (szerk.)
 Pólay Elemér Alapítvány, Szeged, 2011
 Konferenciakötet. Terjedelem: 260. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
 ISBN 978 963 9650 80 0
- A szerzők PhD-hallgatók és oktatók. A kötet a Szegedi Tudományegyetem Munkajogi és Szociális Jogi Tanszék szervezésében 2010. január 28-án negyedik alkalommal megrendezett „Munkajogi és Szociális Jogi Doktoranduszok és Pályakezdő Oktatók Konferenciájának” utókiadványa. A konferencia célja, hogy lehetőséget biztosítson a PhD-hallgatók és a pályakezdő oktatók számára kutatási témájuk (vagy annak egy részterülete) bemutatására és az eredményeik ismertetésére. A kötetben 16 magyar nyelvű tanulmány található, melyek közül több is foglalkozik a felelősség különböző aspektusaival és a társadalombiztosításhoz, valamint a nyugdíjhoz kapcsolódó kérdésekkel. (B. Á.)
- *Európai és magyar szociális jog*
 BIRÓ Noémi et al.
 Debreceni Egyetem Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2011
 Tankönyv. Terjedelem: 316. Bibliográfia: 312–316. és a lábjegyzetekben.
 ISBN 978 963 318 175 1
- A szerzők a Debreceni Egyetem oktatói, részben egyúttal a munkajog területén tevékenykedő ügyvédek. Könyvük elsősorban a felsőoktatásban tanuló hallgatóknak szól; a társadalombiztosítási, illetve a szociális ellátórendszer jogát áttekintő korábbi, 2004-es tankönyv hatályosított, bővített változata. Először a foglalkoztatáspolitikai szabály- és eszközrendszerét elemzi, majd ezt követően előbb a nyugdíjbiztosítás, aztán az egészségbiztosítás szabályainak leírása következik, jól követhető logika mentén rendszerezve. A szerzők valamennyi témakör tekintetében kitérnek a nemzetközi gyakorlatra, azon belül is elsősorban a nyugat-európai or-

szágok, valamint az Európai Unió szabályanyagának részletes ismertetésére.
(B. K.)

■ *Munkajogi ismeretek*

BREZNAY Tibor

Kompkonzult Számítástechnikai és Tanácsadó Kft., Budapest, 2011

Kézikönyv. Terjedelem: 286. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 9427 81 5

- A szerző egyetemi oktató, munkája elsősorban a kis- és középvállalkozások munkáltatói jogokat gyakorló vezetői, a munkaadók ügyintézői, a társadalmi szervezetek tisztségviselői számára készült. A munka világában való eligazodást kívánja elősegíteni azzal, hogy a Munka Törvénykönyvének értelmezését tartalmazza (a normaszöveg felidézése nélkül) pragmatikus megközelítésben. A kötet az alapozó kérdések tisztázását (pl. a munkajog tárgya, a munkajogi szabályozás rendszere, a jogok gyakorlásának és a kötelezettségek teljesítésének szabályai stb.) követően, a munkaügyi kapcsolatok, a munkaviszony, valamint a munkaügyi vita kérdéskörével foglalkozik. Zárásként a mellékletek között munkaszerződés-, valamint megbízási szerződésmintát találunk. A kézirat lezárásának dátuma 2011. január 2., ennek megfelelően a még akkor hatályos 1992. évi XXII. törvényt vette alapul a szerző, az azóta végbement változásokkal nem találkozunk a kiadványban.
(Gy. A. Cs.)

■ *A közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény és magyarázata*

CSÉFFÁN József

Szegedi Rendezvényszervező Kft., Szeged, 2011

Törvénymagyarázat. Terjedelem: 875. Bibliográfia nincs.

ISBN 978 963 88272 4 1

- A szerző munkaügyi bíró, egyetemi oktató. A kötet a közalkalmazotti jogviszonyra vonatkozó szabályozásban való eligazodás érdekében a Munka Törvénykönyve előírásait, a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény rendelkezéseit, a hozzájuk fűzött magyarázatokat, bírósági döntéseket, a Legfelsőbb Bíróság Munkaügyi Kollégiumának állásfoglalásait, jogegységi határozatait foglalja magában. A kézirat lezárásának dátuma 2010. december 31., így nem tartalmazza az azóta bekövetkezett jogszabályváltozásokat, köztük az új Munka Törvénykönyvének (2012. évi I. törvény) szabályanyagát. (Gy. A. Cs.)

■ *A munka törvénykönyve és magyarázata*

CSÉFFÁN József

Szegedi Rendezvényszervező Kft., Szeged, 2011

Jogszabálygyűjtemény. Terjedelem: 765. ISBN 978 963 88272 8 9

- A szerző munkaügyi bíró, egyetemi oktató. A könyv a gazdasági munkajog szabályait tömörítő Munka Törvénykönyve anyagának érthető, tudományos igényű ismertetését adja a jogszabályi szöveg idézését követő magyarázatokban. Az egyes jogintézményeket azok joggyakorlatával átszöve mutatja be: a felmerülő problémák teoretikus elemzése mellett kitér az iránymutató bírói gyakorlatra is. A leggyakrabban alkalmazott okiratok szerkesztéséhez iratmintatár nyújt segítséget. (D. D.)

■ *Jogi ismeretek II. – Munkajog és társadalombiztosítási jog igazságügyi igazgatási alapszakos hallgatók számára*

GECSE Istvánné–TOMÁNE SZABÓ Rita–KENDERES György

Novotni Kiadó, Miskolc, 2011

Tankönyv. Terjedelem: 347. ISBN 963 9360 26 0

- A szerzők egyetemi oktatók, illetve gyakorlati szakemberek. A könyv igazságügyi igazgatási alapszakos hallgatók számára mutatja be a munkajog és társadalombiztosítási jog alapvető összefüggéseit. Hangsúlyos szerepet szán a gazdasági munkajog szabályainak ismertetésére, amit nem a törvénykönyv szó szerinti megisméltésével tesz meg. Érthetően ismerteti meg a munkajogviszony létrejöttének fázisait, azt, hogy kik között jön létre és milyen feltételekkel. A munkáltatót és a munkavállalót terhelő kártérítési felelősséget táblázatba foglalva, szemléletesen mutatja be, ami segíti a két felelősségi rendszer elhatárolását. A könyv második részében a társadalombiztosítási jog alapjait és a foglalkoztatáspolitikai intézményrendszerét tárgyalja. (D. D.)

■ *Társadalombiztosítási alapismeretek*

HAJDÚ József–HOMICSKÓ Árpád Olivér

Patrocinium, Budapest, 2011

Jegyzetkiegészítés. Terjedelem: 74. Bibliográfia: 74. ISBN 978 615 5107 08 5

- A szerzők egyetemi oktatók. A jegyzet Czúcz Ottó Szociális jog I. című tankönyvéhez kapcsolódik, célja annak kiegészítése és hatályosítása. Első fejezete a társadalombiztosítási joggal (alapelveivel, az ellátásra való jogosultság egyes eseteivel stb.) foglalkozik. A második fejezet középpontjában az Európai Unió szociális joga és az Európai Unióban működő szociális biztonsági rendszerek koordinációja áll. (B. Á.)

■ *Közszolgálati jogi tansegédlet: jogesetek, feladatok, iratminták, jogszabályok*

Horváth Attila, Szalai András (szerk.)

BCE KIK, Budapest, 2011

Tansegédlet. Terjedelem: 105. Bibliográfia nincs. ISBN nincs.

- A szerzők egyetemi oktatók; tansegédletük célja nem a joganyag ismertetése, a fogalmak elhelyezése, a jogintézmények bemutatása, hanem ezen ismeretek gyakorlatba áthelyezése, számonkérése. Egységesen kezeli a közszolgálatban dolgozókat, a tágabb értelemben vett közszolgálat fogalmával dolgozva (Mt., Kttv., Kjt., Bjj., laszt., Hszt., Hjt.). Feladatok, jogesetek és iratminták találhatóak a könyvben, illetve a kitöltéshez, tanuláshoz segítségként tartalmazza a kapcsolódó jogszabályokat is. (V. B.)

■ *Munkajogi kézikönyv*

PÁL Lajos et al.

Ötödik, átdolgozott kiadás, HVG-ORAC, Budapest, 2011

Kommentár. Terjedelem: 402. Bibliográfia nincs ISBN 978 963 258 128 6

- A könyv szerkesztője és egyben társszerzője egyetemi tanár, társszerzői a Kúria tanácselnök bírái, illetve egy elismert, a munkajog területén tevékenykedő ügyvéd.

A kötet az 1992. évi Munka Törvénykönyve (Mt.) 2011-ben hatályos szövegét elemzi, felépítése követi a törvény szerkezetét. A szerzők arra törekedtek, hogy az Mt. rendelkezéseit, a vonatkozó munkaügyi kollégiumi állásfoglalásokat, az egyes munkaügyi bírósági határozatokat, valamint a kapcsolódó egyéb jogszabályokat rendszerezve, lényegre törő és közérthető formában mutassák be. Az egyes jogintézmények és fontosabb rendelkezések jobb megértése érdekében a gyakorlatban kialakult, életszerű megoldások ismertetésére is sor kerül. (B. K.)

EURÓPAI JOG, NEMZETKÖZI JOG

- *European Union at the crossroads: the European perspectives after the global crisis*

Ágh Attila (szerk.)

Budapest College of Communication Business and Arts, Budapest, 2011

Tanulmánykötet. Terjedelem: 337. Bibliográfia az egyes tanulmányok végén.

ISBN 978 963 88943 2 8

- A szerkesztő egyetemi oktató, politológus. Az uniós elnökség posztjának betöltése nagy feladat elé állította a magyar intézményrendszert. Magyarország már 2007-ben megkezdte a felkészülést a 2011-es EU-elnökségre, ezért a Miniszterelnöki Hivatal kezdeményezésére összeállt egy szakértői csapat, amely a spanyol–belga–magyar csoportos elnökségre való felkészülés segítségét kapta feladatul. A három ország szakértői 2007 szeptemberében találkoztak először, és később is rendszeresen megvitatták a legfontosabb uniós politikai kérdéseket. Ennek az elnökségi projektnek mára számos angol nyelvű kötet lett az eredménye, amelyek közül ez az egyik. A tanulmányok az uniós előtt álló lehetséges távlatokat tekintik át a világválság és az euróválság után, érintve olyan témákat is, mint az EU 2020 stratégia, a kohéziós politika vagy a centrum-periféria konfliktus összefüggései. (B. I.)

- *A nemzetközi jog és a hegyi-karabahi konfliktus*

ALIJEV, Namik

[Akaprint], Budapest, 2011

Tanulmány. Terjedelem: 128. Bibliográfia: 64–79. ISBN 978 963 88418 5 8

- A szerző jogászprofesszor, az Azerbajdzsáni Köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete. Könyve központi témája Hegyi-Karabach Autonóm Terület és az ehhez kapcsolódó örmény–azeri konfliktus jogi kérdésének vizsgálata, ami hiánypótló jellegű napjaink nemzetközi jogi irodalmában. A mű vizsgálja az el nem ismert államok legitimitását a posztszovjet térségben, az Örmény Köztársaság által a szerző szerint elkövetett agressziót, valamint a Kaukázus fokozatos monoetnikáivá válását. Statisztikákkal, történelmi adatokkal bizonyítja az Örmény Köztársaság területi követeléseinek megalapozatlanságát. Megoldást keres a nemzetközi konfliktusra, felveti a föderáció és az autonómia lehetőségét, számos nemzetközi nyilatkozatot és akciótervet ismertetve. A könyv mellékletei a kérdéssel foglalkozó nemzetközi szervezetek dokumentumait tartalmazzák. (P. N.)

■ Magyarország és Európa

BALÁZS Péter

Napvilág, Budapest, 2011

Monográfia. Terjedelem: 253. Bibliográfia: 253–[254]. ISBN 978 963 9697 86 7

- A könyv az integráció indítékait és hatásait járja körül, elemzi az egyesülési folyamat modernizációs összefüggéseit, vizsgálja anyagi hasznát és erkölcsi-politikai hozadékát, és rávilágít a kétszintű uniós kormányzás előnyeire és hiányosságaira. A szerző az első magyar EU-biztos, aki testközelből számol be hazánk európai uniós csatlakozásának menetéről; alapos és részletes áttekintést ad a folyamatról, és egy bennfentes szemével értékel. A kötetet kronológia és a Magyarország európai integrációjában fontos szerepet játszó személyek adatbázisa egészíti ki, így nemcsak nagyon érdekes, de nagyon hasznos olvasmány is. (P. A.)

■ Az európai közösségi versenyjog közgazdaságtana – Alapfogalmak, alkalmazások és mérési módszerek

BISHOP, Simon–WALKER, Mike

GVH VKK, Budapest, 2011

Monográfia. Terjedelem: 801. Bibliográfia: 769–792. ISBN 978 963 08 1993 0

- A szerzők közgazdasági tanácsadók. A könyv az uniós versenyjog egy-egy szegmensének átfogó összefoglalását adja közgazdasági szempontból. A szerzők álláspontja az, hogy a versenyjogban egyre nagyobb szerepet kap a közgazdaságtan, és az Európai Unió is egyre inkább nyitott a közgazdaságtan felé a versenyjogban, ezért szükség volt egy olyan könyv megalkotására, amely versenyjoggal foglalkozó jogászok és más nem közgazdászok számára mutat be közgazdasági alapelveket, összekapcsolva a közgazdasági érvelést a joggal, illetve az uniós versenyjog alkalmazása során felmerülő legfontosabb közgazdasági problémákat mutatja be. Az olvasó tájékozódását a könyv végén részletes bibliográfia és tárgymutató segíti. (F. H. R.)

■ Nemzetközi jog I–II.

BRUHÁCS János

(Sorozat: Dialog Campus Tankönyvek, ISSN 1418-1274; Institutiones Juris, ISSN 1218-9375)

Dialóg Campus, Budapest–Pécs, 2011

Tankönyv. Általános rész [I.] és Különös rész [II.]. Terjedelem: 247, 382. Bibliográfia a fejezetek végén. ISBN 978 963 7296 82 6; 978 963 9950 25 2

- Amíg a rendszerváltás időszakáig csak egy „központi” tankönyv képezhetette a nemzetközi jog egyetemi oktatásának alapját, addig napjainkban már több, egyaránt korszerűnek tekinthető nemzetközi jogi tankönyvet is fel tud mutatni a hazai nemzetközi jogászság. Ebbe a vonulatba illeszkedik Bruhács János professor emeritus kétkötetes (először 1998-ban, akkor még három kötetben megjelent, majd egy bő évtizeddel később átdolgozott és hatályosított) tankönyve, amely a szerző közismert alaposágával veszi sorra a nemzetközi jog legfontosabb alapintézményeit. A történeti előzményeket, háttérismereteket gazdagon tartalmazó kiadvány három egye-

tem (KRE, PTE, SZIE) hivatalos nemzetközi jogi tankönyve, ami már önmagában is mutatja a szakma véleményét a tankönyvről. (Sz. S.)

■ *Európai közösségi jog*

JENEY Petra–KENDE Tamás–LÖVENBERG Viktória

(Sorozat: Jogi szakvizsga kézikönyvek. ISSN 1786-0806)

Novissima, Budapest, 2011

Tankönyv. Terjedelem: 427. Bibliográfia: a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 9403 98 7

- A szerzők egyetemi oktatók, könyvük a szakvizsgára készülő jogászok számára foglalja össze az európai közösségi jogot, felépítését tekintve is követi a vizsgatételeket. Az egyes fejezetek egy-egy témakört dolgoznak fel, igen tagoltak, nyelvezetük könnyen érthető. A felkészülést tovább segítik a szerzők azzal, hogy nem csupán utalnak a jogszabályi háttérre, hanem szükség esetén be is idézik azt. Számos jogeset és bírósági döntés található a könyvben, amelyek elengedhetetlenek, tekintettel a magyar jogrendszer és az Európai Unió joganyaga közti lényeges eltérésekre. Hasznos lett volna a kötetben egy részletes tárgymutató, illetve a tartalomjegyzékben az alfejezetek jelölése is. (P. A.)

■ *EU-jog és jogharmonizáció*

KECSKÉS László

Negyedik kiadás. HVG-ORAC, Budapest, 2011

Kézikönyv. Terjedelem: 1120. Bibliográfia: 1039–1057. és a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 258 123 1

- A szerző egyetemi oktató. Munkájának időszerűségét adja, hogy a magyar jogalkotás és jogalkalmazás mindennapjait eredendően meghatározza európai uniós tagságunk. A Lisszaboni Szerződés hatálybalépését követő állapotában mutatja be az Európai Unió jogrendjét, illetőleg a magyar jogrendszer és az uniós jog egymáshoz való viszonyát. Bár a könyv formailag nem áll önálló, elkülönült részekből, gyakorlatilag mégis felfedezhető benne ilyen rendszerezés: az első nagyobb szerkezeti egység az Európai Unió történeti előzményeit taglalja a Lisszaboni Szerződés által bevezetett újításokig, a második rész az uniós jog alapvető jellemzőit ismerteti, a harmadik nagyobb rész az uniós jog és a nemzeti jogrendszerek egymáshoz való viszonyát tárgyalja a jogharmonizációs kötelezettség oldaláról nézve, míg az utolsó rész Magyarország EU-csatlakozásának alkotmányos és jogrendszerszintű kérdéseivel foglalkozik. (Sz. S.)

■ *Unity and diversity: the cultural effects of the law of the European Union*

KIRÁLY Miklós

Eötvös University Press, Budapest, 2011

Monográfia. Terjedelem: 241. Bibliográfia: 223–238. ISBN 978 963 312 045 3

- A szerző egyetemi oktató; a könyv a 2007-ben megjelent, magyar nyelven írt művének angol nyelvű, aktualizált változata. Központi kérdése, hogy miként lehetséges az uniós jog és a tagállami szabályozás eszközeivel a nemzeti kulturális sokszínűség és a közös gyökereken alapuló európai kultúra értékeinek együttes meg-

őrzése. Az egyes fejezetek e fő kérdéshez kapcsolódóan egy-egy partikuláris témát tárgyalnak, úgymint a család és a belső piac joga, a nyelvek és a kisebbségek az uniós jog szemszögéből, az uniós jog viszonya a keresztény valláshoz, a diplomák kölcsönös elismerésének problémája, a magánjogi és társasági jogi szabályok közelítésének korlátai, a könyvek kereskedelme és az áruk szabad mozgásának elve, versenypolitika és kultúra. Az olvasó tájékozódását a könyv végén tárgymutató segíti. (B. I.)

■ *Európa: az állam- és jogfejlődés irányai*

KONDOROSI Ferenc, VISEGRÁDY Antal

HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest, 2011

Monográfia. Terjedelem: 202. Bibliográfia: a fejezetek végén és a lábjejezetekben.

ISBN 978 963 258 122 4

- A szerzők egyetemi oktatók, kiadványuk az európai integráció, az Európa-jog természetét vizsgálja jogi szempontból, célul tűzve ki a jogi műveltség és a jogi gondolkodás bővítését. A kötet bemutatja az európai jogfejlődés útját, az egyes európai jogrendszerek főbb jellemzőit, majd az emberi jogok védelme új kérdéseinek európai dilemmáit elemzi, de ugyanakkor a jog Európában betöltött szerepét is bemutatja. A munka az Európai Unió jövőjével kapcsolatos fejtegetésekkel zárul. (B. É.)

■ *Nemzetközi kapcsolatok alapjai*

MINGST, Karen A.

Napvilág, Budapest, 2011

Monográfia. Terjedelem: 406. Bibliográfia: 359–367. ISBN 978 963 338 042 0

- A szerző a nemzetközi kapcsolatok professzora az amerikai University of Kentuckyn, tankönyve angol nyelven már az ötödik kiadásnál tart, az átdolgozás során figyelembe véve a korábbi kiadásokat illető kritikai észrevételeket és javaslatokat is. Az első két fejezetben a szerző a nemzetközi kapcsolatok történetét ismerteti. A kötet három fő elmélet alapján épül föl, a hallgatók megismerhetik a liberalizmus, a realizmus és a radikalizmus elméleti iskoláit is, s ezen elméletek a könyv egészét végigkísérik. A könyvben külön fejezetet alkotnak a nemzetközi rendszerek, az állam és az egyén mint külön elemzési szintek. Emellett a szerző külön fejezetet szentel a kormányközi és a nem kormányközi szervezeteknek, valamint egyes globális problémáknak. Az államok közötti érintkezések fő pontjai – a biztonság és a gazdaság kérdése – is külön fejezeteket kaptak. A tankönyv végén fogalomtár is segíti a nemzetközi kapcsolatok alapjainak megértését, elsajátítását. A szöveg a leglényegesebb pontokat vizuálisan is kiemeli, táblázatokba, ábrákba, keretes írásokba rendezi. (P. N.)

■ *Az európai jog fogalmai*

SOMSSICH Réka

ELTE ÁJTK Nemzetközi Magánjogi és Európai Gazdasági Jogi Tanszék, Budapest, 2011

Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 167. Bibliográfia: 153–167.

ISBN 978 963 284 200 4

- A szerző egyetemi oktató, könyvének célja az Európa-jog szövegezése, értelmezése és alkalmazása során felmerülő nehézségek, problémák azonosítása, valamint esetleges megoldások megtalálása. Az uniós első rendelkezései között szerepelt a tagállamok hivatalos nyelveinek az egyenrangú kezelése. A mű „azt vizsgálja, hogy hogyan lehet – a tagállami jogtól független tartalmú – fogalmakat több nyelven úgy megjeleníteni, hogy azok egyértelműen ugyanazt a jogi jelentést hordozzák valamennyi nyelvi változat olvasója számára, függetlenül annak kulturális vagy nemzeti jogi kötődésétől”. Hét fejezetben foglalkozik a jog, illetve az uniós jog alapfogalmaival, kategóriáival, a jogfogalmi megfeleltetés módszereivel, a magánjogban való jogegységesítés nyelvi vonatkozásaival. Széles körű esetjogot dolgoz fel; ezek, valamint az Európai Unió Bírósága, a Bíróság, illetőleg a Törvényszék elemzett ítéleteinek a jegyzéke megtalálható a könyv végén. (P. A.)

■ *Central and Eastern European countries after and before the accession*

SOMSSICH Réka–SZABADOS Tamás

Department of Private International Law and European Economic Law Faculty of Law ELTE, Budapest, 2011

Tanulmánykötet I–II. Terjedelem: 264, 197. Bibliográfia: az egyes tanulmányok végén és a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 284 192 2; 978 963 284 199 1

- A szerzők különböző kelet-közép-európai egyetemek jogász oktatói, kutatói. Az egyes tanulmányok a 2011 áprilisában az ELTE Jean Monnet Kiválósági Központja által azonos címmel megrendezett konferencián elhangzott előadások írott változatai. Különböző jogterületeket tárgyalnak (migráció, nemzetközi magánjog, fogyasztóvédelem). Egy-egy partikuláris téma kapcsán lényegében mindegyik tanulmány arra a kérdésre keresi a választ, hogy az uniós joga miként befolyásolta az érintett ország jogának fejlődését az uniós csatlakozást megelőzően és azt követően, illetve a csatlakozás következményeként milyen kihívásokkal kellett (vagy kell mind a mai napig) szembenéznie a jogalkotónak és a jogalkalmazónak. (B. I.)

■ *A belső piac joga*

SZABÓ Marcel

Szent István Társulat, Budapest, 2011

Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 113. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 277 267 7

- A szerző egyetemi oktató, jegyzete az uniós jog egyetemi „törzsanyagát” képező belső piaci jogot mutatja be. Elsősorban a négy uniós alapszabadság részletes tárgyalásával találkozhat az olvasó, illetve betekintést nyerhetünk a belső piac és az alapjogok közötti összefüggések egy-egy szegmensébe is. (F. H. R.)

■ *Az összefonódás-ellenőrzés európai uniós szabályai a jobbiztonság tükrében*

SZUCHY Róbert

L'Harmattan, Budapest, 2011

Monográfia. Terjedelem: 191. Bibliográfia: 175–180. ISBN 978 963 236 440 7

- A szerző egyetemi oktató, ügyvéd. A könyv a kereskedelmi jog egyik igen fontos területét, a vállalkozások összefonódásának uniós szabályait dolgozza fel. Célja a fúziós szabályok bemutatása egy új aspektusból, a jobbiztonság szempontjából. A könyv nem csupán az uniós fúziós szabályok elméleti áttekintését tartalmazza, de felvet gyakorlati problémákat is, így címzettjei között szerepelnek a gyakorló jogászok is. A bemutatott témák között találjuk többek között az Európai Bizottság szerepének ismertetését a vállalkozások összefonódásainak ellenőrzése során, a tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságaihoz való áttétel problémáját, illetve a soft law alkalmazásának lehetőségeit az európai versenyjogban. A könyv végén a jogforrások jegyzéke segíti a tájékozódást. (F. H. R.)

■ *Essential EU competition law in charts*

TOBLER, Christa–BEGLINGER, Jacques–GEURSEN, Wessel

HVG-ORAC, Budapest, 2011

Kézikönyv. Terjedelem: 143. Bibliográfia: 138. ISBN 978 963 258 118 7

- A szerzők gyakorló jogászként is dolgozó egyetemi oktatók. A könyv az uniós versenyjog átfogó áttekintését adja, azonban nem a megszokott formában. Az EU versenyjogának megértését ugyanis számos ábrával segíti az alkotó. A vizuális megoldással a szerző célja az volt, hogy gyakorló jogászok, közigazgatási hivatalnokok és egyetemi hallgatók számára tegye érthetőbbé és „láthatóvá” az uniós versenyjogot. Másrészt az ábrák prezentációs eszközként is alkalmazhatóak. Az érdeklődő eligazodását a könyv használata során használati útmutató segíti a tanulmány elején, tájékozódását pedig függelékek és tárgymutató a könyv végén. (F. H. R.)

■ *Az EU versenyjogának szemléltető összefoglalása*

TOBLER, Christa–BEGLINGER, Jacques–GEURSEN, Wessel

HVG-ORAC, Budapest, 2011

Kézikönyv. Terjedelem: 145. Bibliográfia a könyv végén.

ISBN 978 963 258 125 5

- A szerzők gyakorló jogászként is dolgozó egyetemi oktatók. A könyv az ugyanezen évben megjelent, angol nyelvű írás magyar fordítása. A mű az uniós versenyjog átfogó áttekintését adja, azonban nem a megszokott formában, ugyanis az EU versenyjogának megértését számos ábrával segíti. A vizuális megoldással a szerzők célja az volt, hogy gyakorló jogászok, közigazgatási hivatalnokok és egyetemi hallgatók számára tegye érthetőbbé és „láthatóvá” az uniós versenyjogot. Az eligazodást a könyv használata során használati útmutató, a tájékozódását pedig függelékek és tárgymutató segíti a könyv végén. (F. H. R.)

- *„Les minorités ethniques et linguistiques en Europe, richesse et défis” : colloque international : 10–11 mars 2011 / Etnikai és nyelvi kisebbségek Európában, gaz-*

daság és tapasztalatok” nemzetközi konferencia, 2011. március 10–11. Helikon, Károlyi József Alapítvány [Budapest], 2011

Konferenciakötet. Terjedelem: 299. ISBN 978 963 227 315 0

- Az „Etnikai és nyelvi kisebbségek Európában – Gazdaság és tapasztalatok” című konferencia utókiadványának célja, hogy hozzájáruljon azoknak a feszültségeknek a szabályozásához, amelyek Európában előfordulnak, valamint azon munkálkodni, hogy a közösségi alapelvek alkalmazása jobban megvalósuljon ezen a területen. Bemutatja, hogyan lehet figyelembe venni a kisebbségek kulturális igényeit, egyben biztosítani azok alkalmazását a társadalom egészére nézve. Különböző európai regionális példák bemutatásán keresztül javaslatokat tesz a kisebbségek és a többségi társadalom kölcsönös tiszteleten alapuló, egymás értékeit elfogadó és gazdagító együttélésére és együttműködésére. Az írások bemutatják az Európai Kisebbségi Központ munkáját, a német–dán kisebbségmodell fő kérdéseit, az „oroszoszági németek” példáját, a francia nemzetiségkonceptiót, „a magyarkérdést,” a katalánok helyzetét Franciaországban, Korzika kulturális identitását, a belgiumi német ajkú közösség példáját, valamint a cseh romák integrációjának kérdését is. (P. N.)

BÜNTETŐJOG

- *Tanok és tévtanok a büntető eljárásjog tudományában*

ERDEI Árpád

(Sorozat: ELTE Jogi Kari Tudomány, 15. ISSN 2060-9361)

ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2011

Monográfia. Terjedelem: 359. Bibliográfia: 337–341. és a jegyzetekben.

ISBN 978 963 312 061 3

- A szerző egyetemi tanár, volt alkotmánybíró, aki e munkájában a büntető eljárásjog alapvető tanaiból válogat és elemez. A kötet tehát nem egyetlen témakör mélyreható elemzése, hanem olyan – a tankönyvekből is ismert – tételek elsősorban elméleti magyarázatait foglalja össze, amelyekkel az olvasó (jogalkalmazó vagy egyetemi hallgató) nap mint nap találkozik. A szerző azonban nem tankönyvnek szánja munkáját, inkább olyan hasznos, kritikai éllel megírt segédkönyvnek, amelyben az elmélet a gyakorlat által kínált példákkal igazolja, hogy a büntető eljárásjog tantételei is folyamatosan változnak, formálódnak. (B. J.)
- *Pleadings: celebration volume of professor Tremmel Flórián's 70th birthday*
Fenyvesi Csaba–Herke Csongor (szerk.)
(Sorozat: Studia Iuridica Auctoritate Universitatis Pécs Publicata, 148.
ISSN 0324-5934)
PTE ÁJK, Pécs, 2011
Tanulmánykötet. Terjedelem: 287. Bibliográfia a tanulmányok végén.
ISBN 978 963 642 382 7
- Ezen ünnepi tanulmánykötet Tremmel Flórián pécsi jogászprofesszor 70. születésnapja alkalmából készült. A professzor iránt érzett tiszteletet azonban nemcsak

hazai kollégái és barátai fejezték ki a bűnügyi tudományok különböző területeire tartozó írásaikkal, hanem külföldi jogtudósok – szerte Európából, így Olaszországból, Romániából, Lengyelországból, Spanyolországból, Szlovéniából és az Egyesült Királyságból – tanulmányai is gazdagítják a kötetet. A tanulmánykötet végén szerepelnek Tremmel Flórián pályafutásának jelentősebb állomásai, majd publikációinak listája. (T. A. N.)

■ *A büntetés-végrehajtási jogszabályok magyarázata*

GAÁL Irén–MÜLLER Anikó

(Sorozat: Kommentár. ISSN 1589-0058)

Complex Kiadó Jogi és Üzleti Tartalomszolgáltató Kft., Budapest, 2011

Kommentár. Terjedelem: 462. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 295 068 6

- A legfontosabb hazai büntetés-végrehajtási jogszabályok bírósági határozatokkal gazdagított magyarázata a kiadó e sorozatának jellegzetességeit megőrizve a konkrét jogszabályhelyekhez igyekszik a jogalkalmazás szintjén megoldást biztosítani, ilyen vélemény hiányában pedig de lege ferenda véleményt adni. Önálló tematikai egységben kerültek kifejtésre az általános rendelkezések, a bíróságok büntetés-végrehajtási feladatai, továbbá az egyes büntetések és intézkedések végrehajtásának szabályai. Külön fejezetet kap az elítéltek utógondozása, az előzetes letartóztatás végrehajtása és az elzárás végrehajtása. Ezt követően a büntetés-végrehajtás szervezetéről szóló törvény magyarázatát találjuk, majd hasznos függelékként a bv.-nyilvántartásról, valamint a mentesítésről olvashatunk, illetőleg a kötet utolsó függeléke a fontosabb jogesetek, határozatok, állásfoglalások jegyzéke. (T. A. N.)

■ *A magyar katonai büntetőeljárás fejlesztési irányai*

HAUTZINGER Zoltán

Dialóg Campus–PTE-ÁJK, Budapest–Pécs, 2011

(Sorozat: Institutiones Juris, ISSN 1218-9375; Dialóg Campus Szakkönyvek, ISSN 1417-7986)

Szakkönyv/Monográfia. Terjedelem: 192. Bibliográfia: 185–190.

ISBN 978 963 9950 62 7

- A szerző a Nemzeti Közszolgálati Egyetem oktatója, illetve katonatisztként dolgozó szakember, könyvében a katonai büntetőjog fejlesztési irányait tekinti át. Részletesen taglalja a katonai büntetőeljárás történetét az ősmagyar emlékektől indulva a rendszerváltás utánig. Nem kevésbé alapos a további vizsgálódása sem, mely tisztázza az általános és a katonai büntetőeljárás viszonyát, majd kifejezetten ez utóbbira rátérve annak hatályát, a részt vevő hatóságokat és személyeket mutatja be. Ismerteti a katonai büntetőeljárás szabályait, majd összefoglalásában a jogalkotás és a jogalkalmazás számára ad olyan iránymutatásokat a témával kapcsolatban, amelyek megkerülhetetlenné teszik a kötetet a témával foglalkozó kutatók és gyakorlati szakemberek számára. (T. A. N.)

■ *Fogyasztóvédelem és büntetőjog*

KARSAI Krisztina

HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest, 2011

Szakkönyv/Monográfia. Terjedelem: 274. Bibliográfia: 265–274.

ISBN 978 963 258 138 5

- A Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának docense a fogyasztóvédelem és a büntetőjog határterületén található, ám eddig még monografikusan feldolgozatlan terület bemutatására törekedett. A kötet először a fogyasztóvédelmi jog elvi alapjaival foglalkozik, majd olyan büntetőjogi tényállásokat mutat be, amelyek kifejezetten a fogyasztóvédelemhez kapcsolódnak. Ennek során az alapesetek vizsgálatán túl az elhatárolások és halmazatok is vizsgálati szempontot képeznek, míg minden tényállást a kapcsolódó joggyakorlat bemutatása és összegzés zár. A szerző önálló fejezetet szentel annak a kérdésnek, hogy a közigazgatási hatóságok passzivitása hogyan s milyen mértékben eredményezhet elégtelen védelmet a fogyasztók számára, akár megfelelő jogszabályi környezet megléte esetén is. A mű nemcsak dogmatikai szempontok kiemelése miatt érdemel figyelmet, hanem a joggyakorlatot bemutató nagyszámú bírósági ügy feldolgozása miatt is, hiszen ezzel az elméleti megállapítások és a következtetések élő büntetőjogi vonatkozásokra támaszkodnak. (T. A. N.)

■ *Tansegédlet a büntetőjogi záróvizsgálathoz: a tételek rövid vázlatok és a vonatkozó jogszabályok*

Lajtár István (szerk.)

Patrocinium, Budapest, 2011

Tansegédlet. Terjedelem: 310. Bibliográfia: irodalom az egyes tételekhez kapcsolódóan. ISBN 978 615 5107 06 1

- A kötet szerzői a Károli Gáspár Református Egyetem oktatói, céljuk a büntetőjogi záróvizsgára való felkészülés elősegítése. A tansegédlet felépítése a tételsort követi, ennek megfelelően oszlik „A” tételekre (általános rész) és „B” tételsorra (amely a Btk. Különös Részt követi). Több helyen szemléletes táblázatok teszik áttekinthetőbbé a tananyagot, az idézett jogszabályok kurzívval, míg az adott tételhez kapcsolódó kulcsszavak félkövérrel vannak szedve, így könnyítve a tanulást. Valamennyi tétel vázlatánál megtaláljuk a vonatkozó irodalmat, amely a tananyag elsajátításához nélkülözhetetlen, illetve ajánlott. (T. A. N.)

■ *Ártatlan? Újabb meglepő bűnügyi esetek*

SCHIRACH, Ferdinand von

Partvonal, Budapest, 2011

Monográfia. Terjedelem: 125. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 9910 78 2

- A szerző 1994 óta védőügyvédként dolgozik Berlinben. Első könyve (Bűnös? – 11 meglepő bűnügyi eset) Európa-szerte ismertté tette, s e kötete is ahhoz hasonlóan rövid, lírai látásmóddal megírt történeteket villant fel. Az általa jogi képviselőként vitt ügyek ihlették a szereplőket és a történeteket, így a könyvet valóság-hűség, hitelesség és emberismeret hatja át. A kötetben közölt tizenöt történet nemcsak a

büntetőjoggal foglalkozóknak lehet érdekes olvasmány, hanem a krimiirodalom iránt rajongó laikusok is élvezettel forgathatják. (T. A. N.)

JOGTÖRTÉNET, RÓMAI JOG

- *Város és népképviselő: az 1848:XXIII. tc. és intézményei Debrecenben (1848–1872)*

ANTAL Tamás

(Sorozat: Pólay Elemér Alapítvány Könyvtára 36. ISSN 1786-352X)

Pólay Elemér Alapítvány, Szeged, 2011

Monográfia. Terjedelem: 352. Bibliográfia: 317–333, mutató: 335–352.

ISBN 978 963 965 085 5

- A Szegedi Tudományegyetem Európai Jogtörténeti Tanszékének fiatal oktatója pályájának igen termékeny szakaszában van, hiszen jelen munkája három év alatt a harmadik monográfiája. Ezúttal szülővárosának, Debrecennek a jegyzőkönyveit és levéltári anyagait vette vizsgálat alá azzal a céllal, hogy képet adjon egyrészt a szabad királyi városok ügyének országgyűlési tárgyalásairól és e fontos tárgykör helyi vetületeiről, másrészt a debreceni népképviselői közgyűlések összetételéről és munkájáról Magyarország történetének három meghatározó, „népképviselői” időszakában: 1848/49-ben, 1860/61-ben és az 1867/72-es ciklusban. Fejtegetései során – amelyekben saját véleménye, értékelése és állásfoglalása is határozottan jelenik meg – világossá válik az olvasó számára, hogy a közigazgatás újjászervezése, a testületek felállítása még mindig a könnyebb feladat volt, hiszen a korábbi társadalmi-jogi különbségekből fakadt megkülönböztetések kiküszöbölése sokkal nehezebben és lassabban sikerült. (B. J.)

- *Barbárság vagy germánság? Árucseré Európa hajnalán*

BABJÁK Ildikó

(Sorozat: Dignitas Iuris Debreceni Iskola IX. ISSN 2063-5087)

Gondolat Kiadói Kör Kft., Debrecen, 2011

Monográfia. Terjedelem: 290. Bibliográfia: 271–285. és a lábjegyzetekben. Mutató: 287–290. ISBN 978 963 693 357 9

- A kötet a Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara 2012 őszén, tragikusan fiatalon elhunyt oktatójának doktori disszertációjából született, annak továbbfejlesztése és jelentős kibővítése útján. Babják Ildikó a középkori jogfejlődés egyetemes történeti kutatója volt, és művében – jelentős szakirodalmi bázisra alapozva – a szokásjog és az alkotott jog összefüggéseit, kapcsolódását kereste, azt igyekezett magyarázni és igazolni, hogy az áruforgalmi jog sokkal fejlettebb volt annál, mint ahogyan azt a kutatók eddig feltételezték. Az írott forrásokat a népjogok sajátosságainak megfelelően kiegészítve, a római jog középkorban bizonyosan ismert szabályainak figyelembevételével rekonstruálta a fejlett szerződési jogot, kiemelve, hogy az a római jog továbbélésének egyik legjelentősebb színtere volt. A római jognak a germán népjogokkal való kölcsönhatása, s így módon való továbbélése a

szerző szerint számos modern jogintézmény történeti gyökerét jelenti. Munkája a középkori egyetemes jogtörténet oktatásának is fontos segédanyaga lehet. (B. J.)

- *Richten oder Schlichten: Formen strafrechtlichen Konfliktbewältigung*
Beke-Martos, Judit–Lenkovics, Judit (szerk.)
(Sorozat: Junge Ungarische Rechtshistoriker 3. ISSN 1789-1086)
ELTE Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszék, Budapest, 2011
Tanulmánykötet. Terjedelem: 87. Bibliográfia a jegyzetekben. ISBN nincs.
- A kis kötetben 12 rövidebb, német nyelvű tanulmány kapott helyet, amelyet a szerzők – joghallgatók – az ELTE és német partnerintézményének közös büntetőjogi szemináriumának keretében tartottak Rothenburg ob der Tauber városában 2007 nyarán. Az előadások a büntetőjogi közvetítői intézmények és ítélezés egyes aspektusait vizsgálják az alapvető hazai szakirodalom feldolgozása által. A tanulmányok témakörei között találkozunk anyagi és eljárásjogi kérdésekkel, speciális jogtörténeti vonatkozásokkal, mint az egyházi elemek vagy a boszorkányperek, de olyan modern témakörökkel is, mint a mediáció modern gyakorlata vagy a drog- bűncselekmények szabályozása. (B. J.)
- *Institutions of Legal History with Special Regard to the Legal Culture and History*
Béli Gábor et al. (szerk.)
Faculty of Law, University of Pécs, Pécs–Bratislava, 2011
Tanulmánykötet. Terjedelem: 464. Bibliográfia tanulmányonként.
ISBN 978 615 500 138 3
- A kötetben csokorba gyűjtött, összesen 30 angol, francia és német nyelvű tanulmány a Pécsi Tudományegyetem Jogtörténeti Tanszékének és a Pozsonyi Egyetem jogtörténészeinek együttműködésében, számos más történész és jogtörténész műhely munkatársait is bevonva készült. A tematikus rendbe szerkesztett, négy fejezetre osztott könyv első fejezetében olyan hagyományos és modern magánjogi jogintézmények speciális jellemzőivel ismerkedhet meg az értő olvasó, mint pl. a clausula rebus elve, az ajándék, a szerződésbiztosítékok, a csődjog kezdetei. A második részt a szerkesztők a magánjogi kodifikáció tárgykörének szentelték: az osztrák polgári törvénykönyv kodifikációs jelentőségétől az új magyar Ptk. házassági jogról szóló szabályaiig, széles spektrumban mozognak a tanulmányok. A harmadik fejezet a büntetőjogi és eljárásjogi tanulmányokat fogja össze, míg a negyedik jogtörténeti szempontból kuriózum, hiszen a jogi kultúrtörténet egy különös tárgyköre, az arisztokrácia élete, viszonyai és kapcsolódásai kerülnek itt terítékre. A könyvet a tanulmányok háromnyelvű, rövidebb-hosszabb összefoglalója zárja és teszi még értékesebbé. (B. J.)
- *A győri jogászképzés évszázadai*
Biczó Zalán (összegyűjt. és szerk.)
Universitas-Győr Nonprofit Kft., Győr, 2011
Adattár és dokumentumgyűjtemény reprezentatív kiadványban. Terjedelem: 282.
Bibliográfia: 273–280. ISBN 978 963 08 1842 1

- A második kiadásban megjelent kötet (előzménye 2009-es volt) 1754-től tekinti át a jogászképzés győri múltját, ekkor jelent ugyanis meg a természetjog oktatása a bölcséleti és teológiai képzésben. Az intézményesült jogászképzés 1776 őszétől datálódik, amikor megkezdte működését a Győri Királyi Akadémia. A kötetből kiderül, hogy (többnyire pályájuk elején, rövidebb-hosszabb ideig) itt tanított pl. Hajnik Imre, Kautz Gusztáv, Pauler Tivadar és Timon Ákos is, akik később elsősorban a pesti egyetemen váltak jelentős professzoregyéniségekké. A könyv a leghíresebb győri joghallgatók közül is tartalmazza 63 életrajzát, nem kisebb személyiségeket, mint a későbbi igazságügy-miniszter Deák Ferencét és Horvát Boldizsárét, vagy épp Mikszáth Kálmánét. Hangsúlyos fejezetet kap a kötetben a modern jogászképzés az 1995-ös kezdéstől. A kötet elsősorban ismeretterjesztő, reprezentatív célokat szolgál, a végzős győri joghallgatók máig ezt kapják ajándékba diplomaosztójukon. (B. J.)

■ *Győri jogász almanach*

Biczó Zalán

Universitas-Győr Nonprofit Kft., Győr, 2011

Életrajzgyűjtemény. Terjedelem: 262. Bibliográfia: 257-260.

ISBN 978 963 08 1850 6

- A könyv a győri jogi kar fiatal könyvtárvezetője évekig tartó munkájának eredménye: Győr jogéletének és joggyakorlatának felvillantása mintegy 750 életpálya rövid ismertetése által. Ebben a kötetben összeírta-szerkesztette azoknak a jogi végzettségű polgároknak az adatait, akik a helyhez kötődtek: a városban születtek, éltek, Győrben folytatták tanulmányaikat, de esetleg máshol tevékenykedtek. A szükségszerűen szűkszavúra fogott életrajzok képet adnak az érintett személyekről, szakmai pályafutásuk meghatározó állomásairól, munkásságuk legfontosabb eredményeiről, de egyben az adott korról, a városról, a világról is. A felvonultatott szereplők döntő többsége a Győri Királyi Jogakadémián tanult, később egy részük nem a jogász hivatásrenden belül, hanem az irodalom, a kultúra, a gazdasági, szellemi vagy politikai élet más területén vált meghatározó személyiséggé. (B. J.)

■ *A Sváb tükör*

BLAZOVICH László–SCHMIDT József

(Sorozat: Pólay Elemér Alapítvány Könyvtára, 36. ISSN 1786-352X)

Pólay Elemér Alapítvány, Szeged, 2011

Szövegközlés bevezető tanulmányokkal. Terjedelem: 512. Bibliográfia: 469–486. és a lábjegyzetekben. Mutatók: 487–510. ISBN 978 963 9650 83 1

- A kötet Blazovich László professor emeritus, a szegedi városjogkutatás kiemelkedő képviselője, és Schmidt József közös munkája, amely hiánypótló jellegű a hazai középorkutatató tudományban. A szegedi Európai Jogtörténeti Tanszéknek régi gyökerű, szoros kapcsolatai vannak a magdeburgi egyetem városjogot kutató munkatársaival, több rangos szakmai konferenciát szerveztek, és korábban már kiadták a Szász tükör hasonló fordítását és feldolgozását (a Pólay Elemér Alapítvány Könyvtára 5., Pólay Elemér Alapítvány, Szeged, 2005). A városjogok feldol-

gozása tizenkét évet átölelő hatalmas vállalkozás volt, amely most, e kötet megjelentetésével zárult le. A könyv háromnegyed részében a forrás fordítása és magyarázata (Schmidt József szövegfordítását Blazovich László látta el szakértő kommentárokkal, jegyzetekkel), első negyede pedig értékes, magyar és német nyelvű tanulmányokkal járul hozzá a Sváb tükör társadalmi környezetének és tartalmának jobb megértéséhez. (B. J.)

■ *Az európai közös jog születése*

BÓNIS Péter

Rejtjel Multimédia Kft., Budapest, 2011

Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 207. Bibliográfia a fejezetek végén, a szövegben és a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 7255 76 2

- A szerző egyetemi oktató. Művében a hazai jogirodalom által egy kevésbé feldolgozott témát mutat be, ez pedig az európai közös jog megszületésének története. A tanulmány az európai ius commune történetének első szakaszát ismerteti a XII. századig. A mű tanulmányozása során megismerhetjük a korai középkor jogát, a glosszátorok tevékenységét és a jegyzet végén eljutunk az európai ius commune megszületéséig. A szerző írásában – szerinte – téves felfogásokat kíván eloszlatni, amelyek a ius commune kialakulásával kapcsolatban keletkeztek. A könyv végén az eligazodást tárgymutató, illetve név- és helymutató segíti. (F. H. R.)

■ *A jogtörténettudományi kutatások Ausztriában*

BRAUNEDER, Wilhelm–KOHL, Gerald

(Sorozat: Jogtörténeti Értekezések 40. ISSN 1218-3814)

Gondolat Kiadó, Budapest, 2011

Szakkönyv. Terjedelem: 114. Bibliográfia a jegyzetekben.

ISBN 978 963 693 183 4

- A szerzők a bécsi egyetem jogtörténeti intézetének professzorai, akik 2006-ban publikálták első ízben az ausztriai kutatások összefoglalóját. A Frey Dóra és Horváth Edit fordításában, az ELTE Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszékének gondozásában magyar nyelven megjelent kötet ennek a munkának a fordítása, kiegészítve a 2010-es állapotoknak megfelelően. A közös történelmi és jogtörténeti múlt fontossá és érdekessé teszi a magyar olvasó számára az Ausztriában folyó jogtörténet-tudományi kutatásokat. A munka a bécsi és grazi jogi karok jogtörténeti intézeteinek, illetve a salzburgi, innsbrucki és linzi műhelyeknek, valamint az Osztrák Tudományos Akadémia Jogtörténeti Bizottságának munkásságát foglalja össze, egyaránt figyelve az alkotmánytörténet és a szűkebb értelemben vett jogtörténet területeire. (B. J.)

■ *Das Staatsoberhaupt in der Zwischenkriegszeit.* Internationale wissenschaftliche

Tagung an der Katholischen Universität Pázmány Péter in Budapest

Brauneder, Wilhelm–Szabó István (szerk.)

(Sorozat: A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának Könyvei. Tanulmányok 7. ISSN 2061-7240)

Szent István Társulat–Pázmány University Press, Budapest, 2011

Tanulmánykötet. Terjedelem: 204. Bibliográfia a jegyzetekben.
ISBN 978 963 277 314 8

- A tanulmánykötet a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen 2010 tavaszán megrendezett szakmai konferencia előadásainak átdolgozott, szerkesztett szövegeit tartalmazza. A német nyelvű konferencia a hazai mellett az osztrák, a német, a cseh, a lengyel és a szerb történettudomány és jogtörténet képviselőit hozta közelebb egymáshoz, akik elsősorban saját államaik államfőre vonatkozó szabályait mutatták be, hasonlították össze. Az eseménynek sajátos hangsúlyt adott, hogy épp a konferencia előtti napokban zuhant le a lengyel köztársasági elnök repülőgépe. A tanulmánykötet a Pázmány Péter Katolikus Egyetem és az Andrassy Gyula Német Nyelvű Egyetem azóta rendszeressé vált közös konferenciaszervezése nyomán nemcsak a jogtörténet és történettudomány, hanem az egyéb társadalomtudományok – különösen a politológia a politikatudomány – vizsgálati szempontjainak nyomon követését is lehetővé teszi. (B. J.)
- *A római jog története és intézményei*
Brósz Róbert és Pólay Elemér tankönyvének alapulvételével írta
FÖLDI András és HAMZA Gábor
Tizenhatodik, átdolgozott és bővített kiadás, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2011
Egyetemi tankönyv. Terjedelem: XXXIX+714. Mutatók: 669–712. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 19 7124 8
- *Hegytörvények és szőlőtelepítő levelek Somogy vármegyéből, 1732–1847*
Égető Melinda–Polgár Tamás (szerk.)
(Sorozat: Szőlőhegyek Történetének Forrásai 5. ISSN 1588-4112, Fontes Comitatus Simighiensis 2. ISSN 1786-4704)
L'Harmattan Kiadó, Somogy Megyei Levéltár, Budapest (Kaposvár), 2011
Tanulmánykötet és forrásgyűjtemény. Terjedelem: 314. ISBN 978 963 236 374 5.
- „A magyar szőlőhegyek történetének forrásait közreadó sorozatunk ötödik kötete a történeti Somogy vármegye területéről származó 18–19. századi artikulusokat, rendtartásokat, hegytörvényeket, kontraktusokat, szőlőtelepítést engedélyező feladó leveleket tartalmazza. A kötetben található 53 közlés közül hangsúlyos szerepet kapnak az uradalmi szőlőtelepítő levelek és kontraktusok. Fontos része a kötetnek az 1776. évi megyei Szőlőhegyi Articululus községeknek kiadott, kézzel másolt vagy nyomtatott példányainak megjelenítése, helyenként részben, helyenként teljes szövegű közlés formájában. A kötetben szereplő szövegek magyar nyelvűek, egy-két artikulustervezethez fűzött megyei kiegészítés szerepel csak latin nyelven. A korábbi kötetekhez hasonlóan most is bőséges szójegyzék segíti a latin és idegen tájnyelvi szavak értelmezését, a részletes helynévmutató pedig lehetővé teszi a kevésbé ismert települések és az egykori szőlőhegyek lokalizálását. A kötet a 2011 januárjában elhunyt etnográfus, Égető Melinda utolsó munkája” – foglalja össze a könyv kiadói ajánlója.

- *Iura antiqua ac iura moderna methodo comparativa investigata Opera selecta Tom. II*
HAMZA Gábor
Eötvös Univ. Verlag, Budapest, 2011
Tanulmánykötet. Terjedelem: 214. Bibliográfia és jegyzetek az egyes tanulmányok végén. ISBN 978 963 312 071 2
- Az ELTE egyetemi tanárának életművéből nem könnyű válogatni. Ezt a szerkesztők is tapasztalták, amikor 2011-ben második kötetét jelentették meg a professzor idegen nyelvű válogatott tanulmányainak (az első kötet 2010-ben látott napvilágot, a szerző 60. születésnapja tiszteletére). A könyvben elsősorban az összehasonlító jog hangsúlyos: megjelenik a jogi humanizmus és a természetjog, majd 50 oldalban fűz „megjegyzéseket” a szerző a magánjog európai harmonizációjához, illetve egységesítéséhez, foglalkozik a nyugat- és a kelet-európai modern jogi kodifikációkkal, de a személyiség jogi védelmének az 1984-es perui Código Civilben alkalmazott megoldásaival is. A kötet végén szereplő két tanulmány két tudós egyéniséggel és korával foglalkozik: Sir Henry S. Maine és Schwarz András Bertalan jelentőségét igyekszik megvilágítani. E kötetből is érezhető Hamza professzor kivételes szakmai tudása, széles körű műveltsége és tájékozottsága az antikvitástól a hatályos jogig. A kötetben angol, német, francia és spanyol nyelvű tanulmányokat találunk. (B. J.)
- *Konferencia a bírói hatalomról és az állampolgárságról IV. Szegedi Jogtörténeti Napok*
Homoki-Nagy Mária (szerk.)
Szegedi Egyetemi Kiadó–Juhász Gyula Felsőoktatási Kiadó, Szeged, 2011
Tanulmánykötet. Terjedelem: 200. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN: 978 963 9927 44 5
- A Szegedi Tudományegyetem Magyar Jogtörténeti Tanszéke kétévenként hagyományosan megrendezi a teljes hazai jogtörténész vertikumot összefogó, színvonalas konferenciáit, amelyek központi témáját mindig valamely aktuális jogtörténeti jubileum adja. A 2011. évi kötet a 2009-es jubileumra szervezett konferencia előadásainak szerkesztett tanulmányait tartalmazza. 140 éve született meg a bírói hatalom gyakorlásáról szóló 1869:IV. törvénycikk, és 130 éve az első magyar állampolgársági törvény (1879:L. tc.). A két évforduló arra is lehetőséget adott a kutatóknak, hogy olyan aktuális problémákról is elgondolkodjanak, mint a közigazgatási bíróság, a bíró általi normakontroll, vagy az állampolgárság megszerzése, elvesztése és elvonása. A tanulmányok egyenként gazdagon adatoltak. (B. J.)
- *Egyetemes jogtörténet 1.*
Horváth Pál (szerk.)
Második, változatlan kiadás változatlan utánnomása, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2011
Egyetemi tankönyv. Terjedelem: 620. Bibliográfia fejezetenként.
ISBN 978 963 19 4572 0

- *Vásárhelyi jogászalmanach – Vásárhelyi jogászok, jogászok Vásárhelyen*
IMOLYA Imre
HDK Hód Kiadó, Hódmezővásárhely, 2011
Életrajzgyűjtemény. Terjedelem: 174. Bibliográfia: 136–138.
ISBN 978 963 08 1895 7
- A szerző harminchét évig dolgozott az ügyészi pályán. Kötetében kétszáz évre visszamenőleg gyűjtötte össze Hódmezővásárhely jogászait. A könyv megjelenését komoly kutatómunka előzte meg, melynek során a szerző többek között korábbi helytörténeti munkákat, a Szegedi Tudományegyetem anyakönyveit, az ügyvédi kamara nyilvántartásait, bíróságok, ügyészségek adatait és a városháza irattárának anyagát is tanulmányozta. A könyv elején előszavában bőséges statisztikai adatokkal látja el olvasóit az almanachban szereplőkre vonatkozóan, majd sorrendben tekinti át a község jogi pályán dolgozó személyek listáját. A kötetet érdekessé teszik Feketéné dr. Szerző Margit, Simonffy György és dr. Varga Imre visszaemlékezései, amelyek kapcsán az olvasó még közelebbinek érezheti magát a korhoz és jogászához. (L. N.)

- *Borvétel és kockázat. Jogtudomány és jogélet a Római Birodalomban*
JAKAB Éva
Értekezések a jogtudomány köréből
Akadémiai Kiadó, Budapest, 2011
Monográfia. Terjedelem: 245. Bibliográfia: 213–231. ISBN 978 963 05 9059 4
- A kötet a szerződési gyakorlat aspektusából kínál új dogmatikai megoldásokat olyan kérdésekre, amelyek évszázadok óta vitatottak a római jogban, és döntően befolyásolták az egyes európai magánjogok adásvételi szabályainak kialakulását. Az új felismerések a jogélet, a görög nyelvű papirozatokban és a latin forrásokban fennmaradt szerződési formulák átfogó feldolgozására épülnek. A három részre és azon belül 12 érdemi fejezetre tagolt munka egybeszerkesztésekor az általános jellemzők és elvek felől a konkrét jogügylet, majd annak lényeges kötelmi jogi, felelősségi problémái felé haladó logikai sorrendet állított fel a szerző. A munka a jogintézményeket azok gazdasági kontextusában vizsgálja, figyelembe véve az egyes jogi kultúrák párhuzamosan kifejlődő vagy eltérő vonásait. Számos fejezet érdekes olvasmányt nyújt a jogban nem járatos, de a borkultúra történeti gyökerei iránt érdeklődő olvasónak is. (B. J.)

- *Az abszolút monarchia*
Képes György (szerk.)
(Sorozat: Jogtörténeti Értekezések, 41. ISSN 1218-3814)
Gondolat Kiadó, Budapest, 2011
Tanulmánykötet. Terjedelem: 214. Bibliográfia a lábjegyzetekben és az egyes tanulmányok végén. ISBN 978 963 693 385 2
- A kötetben összegyűjtött hat tanulmány az ELTE Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszéke által a jogászok (jogtörténészek) és történészek párbeszédét célzó vitadélutánon hangzott el, illetve azokhoz kapcsolódott. A két fő előadás Sashalmi Endre és Képes György munkája volt, a kötetben is e két tanulmány a legalaposabb,

legkimunkáltabb. Előbbi az abszolút uralkodói hatalom eszmetörténeti háttérével és ikonográfiájával, szimbólumrendszerével foglalkozott, utóbbi pedig a legtökéletesebb abszolutizmust, a közel 200 évig fennállt dán (norvég) abszolút monarchiát mutatta be, különös tekintettel a közigazgatás modern rendezőelveinek megfelelő kormányzat kiépülésére és a jogegységesítésre. A kötetet különösen értékessé teszi, hogy a tanulmányokból mind a német nyelvű, mind a frankofón megközelítést megismerheti az olvasó, ezáltal szembesülve azzal, mennyire veszélyes a leegyszerűsítő, általánosító fogalomhasználat. (B. J.)

■ *A modern állam és jog történeti alapjai*

LEHOTAY Veronika

Miskolci Egyetemi Kiadó, Miskolc, 2011

Egyetemi tansegédlet. Utánnomás. Terjedelem: 117. Bibliográfia: 115–117.

ISBN 978 963 661 934 3

■ *„A tudományos versenyben megállás nincs.” Válogatott tanulmányok*

Mezey Barna (szerk.)

Gondolat Kiadó Kft., Budapest, 2011

Tanulmánykötet. Terjedelem: 168. ISBN 978 963 693 353 1

- Magyary Zoltán, a 20. század első felének neves közigazgatási jogtudósa munkái ma is aktuális tartalmat hordoznak. A felsőoktatás és a tudományos élet tárgyköreiben született Magyary-elemzésekből, tanulmányokból Mezey Barna a felsőoktatás-politikus érzékeny szemével válogatott. A magyar tudományos élet közigazgatása és kormányzása című tanulmányban a szerző tudományos társaságok szervezését javasolja, szót emel a Magyar Tudományos Akadémia autonómiája mellett, beszél egy „suprauniversitásról”, és értékeli is az 1920-as évek reformjának jelentőségét. (B. J.)

■ *A szimbólumok üzenete*

Mezey Barna (szerk.)

(Sorozat: ELTE Jogi Kari Tudomány, 14. ISSN 2060-9361)

ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2011

Tanulmánykötet. Terjedelem: 595. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 312 054 5

- A kötetben található 37 tanulmány válogatás a legújabb hazai jogi kultúrtörténeti munkák közül. Szerzői többnyire egyetemi oktatók, kutatók, elsősorban jogászok és történészek, de a néprajz is megjelenik a tanulmányok között. Mezey Barnának, a kötet szerkesztőjének (Nagy Janka Teodórával és Kajtár Istvánnal együtt) kiemelkedő érdemei vannak a jogi néprajz, a jogi kultúrtörténet tudományos művelése hazai meghonosításában, amelynek eredményeit immár a második nagy kötetben foglalja egybe a könyv. (Előzménye a 2006-ban megjelent Jogi kultúrák, processzusok, rituálék és szimbólumok c. kötet.) Tartalmilag a közjogtörténet, a magánjogi és a büntetőjogi szimbolika jól ismert elemei mellett olyan sajátos témák is megjelennek, mint az európai balett, a küzdőtér és a laboratórium, az elmebetegség, az irodalom jogi szimbólumai vagy a börtönépítészet. A tartalmilag – képek

nélkül is – rendkívül színes kötet tanulmányai kitűnő forrásai lehetnek további kutatásoknak, és egyben kikapcsoló, érdekes olvasmányok az érdeklődő jogász-ság számára. (B. J.)

■ *Szimbolikus kommunikáció – A jog színházától a jogi rituáléig*

Mezey Barna (szerk.)

(Sorozat: Jogtörténeti Értekezések 38. ISSN 1218-3814)

Gondolat Kiadó Kft., Budapest, 2011

Tanulmánykötet. Terjedelem: 130. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 693 346 3

- A jogi szimbólumok elemzése és bemutatása német nyelvterületen évszázados hagyományokkal rendelkezik. A több tudományterület határán mozgó kutatások gazdagságát mutatják a megnevezésbeli különbségek is: a Rechtsarchäologie, Rechtsaltertum, Rechtssymbole fogalmak világosan kijelölik a vizsgálatok időbeli és térbeli határait is. A magyar jogtörténetírás egyes irányzatai a 19. század második felétől elsősorban német hatásra foglalkoztak mélyebben a jogszimbolikával. A kis könyvecske a jelenkor német, osztrák és svájci szerzőinek legújabb munkáiból áll, amely a szerkesztő szándékai szerint a magyar jogi kultúrtörténeti és szimbolikai vizsgálatok európai összefüggésekre helyezését kívánja elősegíteni. Témaválasztásai – a múlt és a kultúrák kapcsolódási pontjainak köszönhetően – a magyar kutatók számára sem ismeretlenek, de szemléletmódjuk, megközelítésük révén új irányokat mutathatnak az itthon még épp csak gyökeret verő jogi szimbólumkutatás számára. (B. J.)

■ *Bor és jogtörténet*

Mezey Barna (szerk.)

(Sorozat: Jogtörténeti Értekezések 39. ISSN 1218-3814)

Gondolat Kiadó Kft., Budapest, 2011

Tanulmánykötet. Terjedelem: 151. Bibliográfia a lábjegyzetekben.

ISBN 978 963 693 378 4

- A jogi kultúrtörténet körébe vágó tanulmánykötetben a borról, az emberi társadalom egyik jellegzetes kísérőjéről szóló tanulmányok szerepelnek. Nem csupán a szőlő termesztéséről, a bor készítéséről és fogyasztásáról van szó: a kötetből kitűnik, hogy a bor kultusza, misztikuma az élet szinte minden területére behatolt. A jogtörténet adataival bőven alátámasztott tanulmányokban megjelenik a bor mint a sokszínű törvényhozási tárgy, számtalan bírósági ítélet tárgya és per kiváltó oka, a kereskedelmi szabályozás bizonyos elemeinek kifejlődését elősegítő portéka. Élvezetes bepillantást nyerhet az olvasó abba is, hogy hogyan segíti a gazdagodást, a polgárrá válást, hogyan támogatja egy táj, egy ország hírnevét. Megjelenik a szakralitásban, a vallási rituálékban is. Az igazgatástörténet körében jelentős önkormányzati szerepet kapnak a termelők által létrehozott hegyközségek, amellyel a gazdák értékes terményüket védték. A tanulmányok informatívan, közérthetően és élvezhetően vezetik be az olvasót a borkészítéshez és -kereskedelemhez fűződő régi jogi szabályozásba. (B. J.)

- ***Alkotmányfejlődésünk útjai – Válogatás Molnár Kálmán hátrahagyott írásaiból***
MOLNÁR Kálmán–SCHWEITZER Gábor
Kajtár István (szerk.)
Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Pécs, 2011
Tanulmánygyűjtemény. Terjedelem: 200. Bibliográfia: 151–192., valamint a jegyzetekben. ISBN 978 615 5001 30 7
- Molnár Kálmán tanulmányaiból az életmű szakértőjének nevezhető Schweitzer Gábor válogatott, ő látta el jegyzetekkel, magyarázatokkal is az írásokat. A 20. század első fele neves közjogásának életrajzi tanulmánya mellett négy nagyobb terjedelmű Molnár-írás kapott helyet a kötetben: a címadó, 1947-es munka, a magyar király törvényki hirdetési jogának fejlődését tárgyaló írás, a magyar társadalom és a fasiszta zsidóüldözés összefüggéseit fejtegető tanulmány és a jogi szimbolikát is érintő, A magyar címer megállapítása című opus. (B. J.)

- ***Lex Baiuvariorum – A bajorok törvénye***
NÓTÁRI Tamás
Lectum Kiadó, Szeged, 2011
Monográfia. Terjedelem: 266. Bibliográfia: 230–266. és a jegyzetekben.
ISBN 978 963 9640 34 4
- A Lex Baiuvariorum a 8. század végéig fennállt önálló Bajor Hercegség legkorábbi írott forrása, ilyenként a délnémet népjogok közé tartozik. A könyv első kb. 100 oldala tulajdonképpen a latin szöveg, illetve fordítása tükrös szerkesztésben, ezt követik a jegyzetek, bennük a szöveg magyarázata; utolsó kb. 100 oldala pedig egy nagy ívű tanulmány a joggyűjtemény keletkezési körülményeiről, történelmi háttéréről, utóhatásairól, valamint néhány rendelkezésének részletes vizsgálatáról. A szerző a munka alapjául két (1863-as és 1926-os kiadású) német fordítást és kommentárt vett, a tanulmányban pedig részletesebben jeleníti meg a társadalomtörténetet, az egyes személyi státuszok (szabadok – szolgák) jogi jellemzőit, a személyállapot és a birtokrendszer összefüggéseit, valamint a birtokadományozások jogi vetületeit. A szerzőnek e könyve nem előzmények nélküli: 2005 óta publikál e tárgykörben, és itthon két, külföldön egy további monográfiája jelent meg ebben a témában. (B. J.)

- ***Római köz- és magánjog***
NÓTÁRI Tamás
Lectum Kiadó, Szeged, 2011
Egyetemi tankönyv. Terjedelem: 421. Bibliográfia: 413–421.
ISBN 978 963 9640 37 5
- A tankönyv a római jog anyagának az egyetemi oktatásban történő elsajátításához nyújt segítséget, a hazai római jogi oktatás tradícióinak részbeni megtartása, részbeni megújítása útján. Magánjogi fejezetei követik a szokásos tankönyvi rendszert és szerkezetet. Annyiban tér el a közforgalomban levő, általánosan használt római jogi tankönyvektől, hogy a magánjog mellett hangsúlyosan szerepel benne a római közjog története is. A szerző meggyőződése ugyanis az, hogy „a római közjog (és

benne a római »büntetőjog«) hatása a modern jogi gondolkodásra alig marad alatta a magánjogénak”. (B. J.)

■ *Tanulságos évtizedek: a Debreceni Tudományegyetem Jog- és Államtudományi Kara (1914–1949)*

P. SZABÓ Béla

DE ÁJK, DE Marton Géza Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola, Debrecen, 2011
Monográfia. Terjedelem: 100. Bibliográfia a jegyzetekben.

ISBN 978 963 473 469 7

- A szerző a Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának egyetemi tanára. Munkájában arra vállalkozik, hogy a Debreceni Tudományegyetem Jog- és Államtudományi Karának 1914 és 1949 közötti történetét és harminchat tanévét mutassa be. A kötet elején megismerkedhetünk a 18. századi kezdetekkel is, amikor a Debreceni Református Kollégiumban zajlott a jogi tanítás. A kötet olvasmányos stílusa mellett számos ábrát, diagramot, korabeli fotót és bőszéges lábjegyzeteket tartalmaz, mellyel még elevenebbé teszi a mára történelemmé vált napokat. A függelék a professzorok, jogász rektorok, dékánok, „honoris causa doktori címmel” rendelkezők, habilitált magántanárok, kítüntetéses doktorok és szakelőadóok névsorát tartalmazza. (L. N.)

■ *A magyar közegészségügyi közigazgatás intézményrendszere (1867–1914)*

PÁLVÖLGYI Balázs

ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2011

Monográfia. Terjedelem: 234. Bibliográfia: 200–234. ISBN 978 963 312 080 4

- A szerző a Széchenyi István Egyetem és az ELTE Magyar Állam- és Jogtörténeti Tanszékének korábbi munkatársa 2007 nyarán, Mezey Barna témavezetése mellett védte meg doktori disszertációját, amely 2011-ben jelent meg könyvformátumban. A dolgozat két nagyobb tartalmi egységre tagozódik. Első része a közigazgatási struktúra alapkérdéseit vizsgálja és mutatja be a dualizmus kori szabályozást mind a központi, mind a helyi közegészségügy tekintetében (egészségügyi ellátórendszer, személyzet és a kórházi rendszer változásai a két nagy reform nyomán). A második egység – amely három fejezetet fog át – három kiemelt betegség: a himlő, a trachoma és a tüdővész elleni védekezés szabályozási problémáit, jogszabályi megoldásait és a jogalkalmazás gyakorlati eredményeit, összefoglalóan a közegészségügyi igazgatás intézményesülését mutatja be. Megállapítja, hogy a dualizmus kori közéletet nemigen érdekelték az egészségügy kérdései, vagy hogy a jogi szabályozás már akkor is túlságosan szétaprózódott és inkoherens volt. (B. J.)

■ *Római jogi alapfogalmak*

PÉTER Orsolya Márta

Bíbor Kiadó, Miskolc, 2011

Egyetemi tansegédlet. Terjedelem: 207. Bibliográfia: 207.

ISBN 978 963 9988 29 3

- A mű rendeltetése a szerző szándékai szerint az, hogy elsősorban a római jog történetét és intézményeit elsajátítani szándékozó joghallgatókat segítse a tananyag értelmezésében és tanulásában. Hangsúlyozottan nem pótolja a részletes ismereteket közvetítő tankönyvet, hanem a nehezebben érthető, vagy a későbbi tanulmányok során kiemelkedően fontos, római jogi – és részben modern magánjogi – fogalmak magyarázatára szorítkozik. Az egyes címszavak mögött található meghatározások és megállapítások több évszázad jogfejlődésének eredményeit szintetizálják, egyben kitekintést nyújtanak a kortárs magánjog meghatározó jogintézményei, jogelvei felé. Emiatt a kiadvány nem csupán a joghallgatók figyelmére tarthat igényt, hanem érdekességgel bírhat a modern jogot művelő szakemberek, de a római kultúra iránt általában érdeklődő olvasók számára is – ekként ad összefoglalást a műről a könyv ajánló szövege. (B. J.)
- *A német–osztrák jogterület klasszikus magánjogi kodifikációi. Tanulmányok az Optk. és a BGB évfordulói alkalmából*
Rácz Lajos (szerk.)
(Sorozat: Acta Wenzeliana 9. ISSN 1786-0326)
Martin Opitz Kiadó, Budapest, 2011
Tanulmánykötet. Terjedelem: 206. Bibliográfia a szövegben és a lábjegyzetekben. ISBN nincs.
- A majd egy tucat tanulmány a két közeli bicentenárium (a német polgári törvénykönyv hatálybalépésének és az osztrák polgári törvénykönyv elfogadásának évfordulója) kapcsán az egyetemes és magyar jogtörténet, valamint a hatályos polgári jog neves szerzőinek tanulmányait adja közre. Az évfordulóhoz szorosan kapcsolódó, tehát az osztrák és a német magánjogi kódex hatásának egyes aspektusait tárgyaló tanulmányok mellett olyan érdekességeket is talál a kötetben az olvasó, mint az általános német kereskedelmi törvénykönyv, az ADHGB – az irodalomban általában sokkal kevésbé tárgyalt – hatása a magyar kodifikációra. A szorosan vett jogtörténeti munkák mellett számos magánjogász kutatónak a hatályos jogra fókuszáló tanulmányai is helyet kaptak a kötetben. (B. J.)
- *Magister Scientiae et Reipublicae. Ünnepi tanulmányok Máthé Gábor tiszteletére 70. születésnapja alkalmából*
Rácz Lajos (szerk.)
(Sorozat: Pro Publico Bono Publicationes Facultatis, ISSN 2062-8978) A BCE Közigazgatástudományi Karának Tudományos Kiadványai 2., Libellus Aureus 1.
Dialóg Campus Kiadó, Budapest–Pécs, 2011
Tanulmánykötet. Terjedelem: 271. Bibliográfia: tanulmányonként a jegyzetekben, Máthé Gábor válogatott bibliográfiája: 240–271. ISBN 978 963 9950 52 8
- A gyűjteményes kötet összesen 13 tanulmányt tartalmaz, amellyel az ünnepelt Máthé Gábor professzort közvetlen kollégái, a Budapesti Corvinus Egyetem Közigazgatástudományi Karának vezető oktatói köszöntötték 70. születésnapján. A könyvben – igazodva az ünnepelt szakmai érdeklődésének sodorvonalaival – többségében a közjog és a közjogelmélet, a közigazgatás és az államtörténet, valamint a parlamentarizmustörténet köréből találunk tanulmányokat, amelyeket

egy-egy büntetőjogi és gazdasági jogi tárgyú ünnepi tanulmány egészíti ki. A kötetet Orosz Ágnes munkája révén egy értékes bibliográfiai válogatás zárja, amely az ünnepelt 45 éves tudományos munkásságának sarokkövei mellett az ünnepi beszédek és szakmai közéleti megnyilvánulások egész sorát is számba veszi. (B. J.)

■ *Európai jog- és alkotmánytörténelem*

RUSZOLY József

(Sorozat: Opera Iurisprudentiae 1. ISSN 2062-3984)

Pólay Elemér Alapítvány, Szeged, 2011

Egyetemi tankönyv, kézikönyv. Terjedelem: 712. Bibliográfia: 651–652. és a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 9650 78 7

- A szerző a Szegedi Tudományegyetem professor emeritusa, a Debreceni Egyetem díszdoktora, aki hatalmas munkáját elsősorban a germanista német jogtörténetírás eredményeire támaszkodva készítette el. Az életműösszegzésként is felfogható opus a szerző három korábbi, önálló könyvként megjelent tankönyvének/tansegédletének átdolgozott foglalatosa, s ehhez igazodik szerkezete is: előbb a jogfejlődés, aztán az alkotmányfejlődés főbb irányait és intézménytörténeti sajátosságait tárgyalja végig, majd, mintegy függelékként, egy perjogi és büntetőjogi kitekintés zárja az érdemi részt. A kötet – műfaját tekintve – egyaránt lehet a szakma alapvető kézikönyve, hiszen a jelenleg hozzáférhető egyik legteljesebb és legkorszerűbb egyetemes állam- és jogtörténeti munka, de szolgálhat tankönyvként is. Anyaggazdagsága lehetővé teszi (tankönyvként) az egyes fejezetek és szakaszok közötti szabad válogatást. A hazai szakirodalomban kiemelkedő a három szempont-ra tagolt, rendkívül alapos, precíz mutató, amely a könyvben való keresést nagymértékben segíti. (B. J.)

■ *Előadások a római büntetőjog köréből*

SÁRY Pál

Miskolci Egyetemi Kiadó, Miskolc, 2011

Tansegédlet. Terjedelem: 162. Bibliográfia: 155–162. ISBN 978 615 5216 03 9

- A szerző a Miskolci Egyetem oktatójaként elsősorban a római jogot levelező tagozaton hallgatóknak kívánt áttekinthető jegyzetet készíteni „A római büntetőjog alapjai” című tárgyhoz. A kötet olvasói a római büntetőjog általános kérdései (a büntetés céljai, a büntethetőséget kizáró és megszüntető okok, a büntetés kiszabás szempontjai) mellett képet kaphatnak többek között egy delictumról, egy crimenről, továbbá a keresztre feszítés alkalmazásáról, a bányamunka-büntetés szabályairól, továbbá arról is, hogyan hatott a kereszténység a római jog fejlődésére. (T. A. N.)

■ *A katedrán innen és túl. Tanulmányok a jogi felsőoktatás múltjából*

SCHWEITZER Gábor

Publikon Kiadó, Pécs, 2011

Tanulmánykötet. Terjedelem: 212. Bibliográfia a jegyzetekben.

ISBN 978 615 500 149 9

- A jogi felsőoktatás múltjának bizonyos fejezeteit villantják fel a tanulmánykötetben összefoglalt írások, amelyekkel a szerző 2012-ben eredményesen habilitált a Deb-

receni Egyetem Állam- és Jogtudományi Karán. A tanulmányok témája sokszínű: pillantás a jogakadémiákra, a jogász ethoszra, a jogásztípusok irodalmi ábrázolása mellett megjelenik a szerző kedvelt jogász egyéniségének, Molnár Kálmánnak a munkássága, valamint a budapesti jogi fakultás 1945 utáni első éveinek bemutatása is. A tanulmányok jogtörténeti értékét a személyes források – levelezések, naplók, visszaemlékezések – feldolgozása adja. A jogászképzés legfontosabb katedrán inneni és katedrán túli szereplői – professzorok és hallgatók – egyaránt megjelennek a tanulmányokban. Arra a kérdésre is választ keres, hogy a magyar valóban „jogásznemzet”-e. (B. J.)

- *A magyar könyvtárjog története 1867-től napjainkig*
SÍPOS Anna Magdolna
(Sorozat: Pécsi Egyetemi Tankönyvek. ISSN 2062-4751)
Alexandra, Pécs, 2011
Egyetemi tankönyv. Terjedelem: 263. Bibliográfia: 245–263.
ISBN 978 963 297 416 3
- A kötet szerzője 1976 és 2005 között könyvtárosként, majd könyvtárigazgatóként és óraadó tanárként vett részt a felsőfokú könyvtárosképzésben. A kötet a Monarchia korától kiindulva az irányító és szakmai szervezetek létrejöttétől a két világháború közötti évtizedek tudományos jellegű gyűjteményeinek szabályozását, valamint a könyvtárgyűjtemény egészének törvényi szabályozására tett kísérleteket tekinti át. Az utolsó nagy rész 1945-től 1997-ig, az egységes állami könyvtári rendszer kiépítésétől a Múzeumok és Könyvtárak Országos Szövetségének megalakulásáig ismerteti hazánk könyvtárakkal kapcsolatos jogi szabályozását és intézményi rendszerét. (L. N.)
- *Bosznia-Hercegovina közjogi viszonya Ausztriához és Magyarországhoz 1878 és 1918 között*
SZABÓ Szilárd
Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2011
Monográfia. Terjedelem: 253. Bibliográfia: 241–253. ISBN 978 963 318 142 3
- A szerző a Debreceni Egyetemen tanít a DE BTK Politikatudományi Tanszékén. Fő kutatási területe az osztrák és Magyarország közjogi viszony elemzése, Bosznia-Hercegovina dualizmuskori közjogi helyzetének vizsgálata. A doktori értekezésének kötetbe formálása útján megszületett monográfia az Osztrák–Magyar Monarchia történetén belül az 1878–1918 közötti negyvenéves időszakot öleli át, amelyben elsősorban a viszonyrendszer alkotmányjogi és nemzetközi jogi jellemzőit vizsgálja. Forrásokkal alátámasztva tesz különbséget közigazgatási cesszió, annexió és okkupáció, valamint ezek alkotmányjogi és nemzetközi jogi joghatásai között, és vizsgálja meg az állam közigazgatásáról 1880-ban meghozott törvény okozatait, valamint a tényleges irányítást végző közös pénzügyminiszterek szerepét az államalakulat sorsában. Alapkérdései, hogy vajon módosult-e Bosznia-Hercegovina annexiója által a dualista konstrukció, illetve közös vagy közös érdekű ügy volt-e Bosznia-Hercegovina igazgatása. A kérdésekre az értekezés alapos és izgalmas levezetés után egyértelmű válaszokat ad. (B. J.)

- *Építészet, jog, politika: történelem és jelenkor*
 VÖLGYESI Levente
 Rejtjel, Budapest, 2011
 Monográfia. Terjedelem: 204. Bibliográfia: 197–199. ISBN 978 963 7255 78 6
- A szerző 2011-től a Váci Püspöki Bíróság szentszéki ügyvéde, jogász és katolikus teológus, egyetemi oktató; városjoggal, egyházjoggal, építési és műemlékvédelmi joggal foglalkozik. Jelen kötet egy speciálkollégium írásbeli változata, amelynek elkészítéséhez a szerző mérnök munkatársak segítségét is igénybe vette. A hazai építési jog történetét – némi egyetemes kitekintéssel – a honfoglalás korától kezdve tekinti át. A könyv második része a hatályos jogszabályokat mutatja be, külön figyelmet fordítva a közúti közlekedési építmények és műtárgyak, az épített környezet alakításának és védelmének szabályaira, az építésügyi hatósági eljárásra, a legfontosabb magánjogi rendelkezésre és az építéspolitikára. Érthető és olvasmányos stílusa, jól tagolt szerkezete és gyakorlati nézőpontja miatt mind jogászok, mind mérnökök és politológusok számára érdekes és hasznos lehet. (L. N.)

KÖZIGAZGATÁSI JOG, PÉNZÜGYI JOG

- *A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályai*
 Balla Zoltán (szerk.)
 Rejtjel, Budapest, 2011
 Tankönyv. Terjedelem: 308. Bibliográfia: 308. ISBN 978 963 7255 79 3
- A szerzők egyetemi oktatók. A mű a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) szabályait dolgozza fel tankönyv formájában. A kötet a törvény sorrendjében és a jogszabály szövegét is szó szerint idézve tartalmazza a Ket. szabályait és az azzal kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat. A szerzők a lényegyet kiemelve ismertetik a szabályozással kapcsolatos egyes elméleti vonatkozásokat, a jogszabályszöveg magyarázatát, valamint a Ket.-hez szorosan kapcsolódó, alacsonyabb szintű jogforrások – például kormányrendeletek – tartalmát is. A kötet végén a Ket. szövege teljes terjedelmében, egységes szerkezetben is olvasható. (Á. Zs.)
- *Általános közigazgatási és szociális ismeretek*
 BOBVOS Pálné–SIKET Judit
 JATEPress, Szeged, 2011
 Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 270. Bibliográfia: egyes részek végén.
 ISBN 978 963 315 031 3
- A szerzők egyetemi oktatók. A jegyzet az elsajátítandó ismereteknek áttekintő összefoglalását adja, rövid, tömör pontokba szedve az alapvető információkat. Az első rész az állami szervek rendszerét vázolja fel. A közigazgatás fogalmának és legfontosabb feladatainak tisztázása után az alkotmányos berendezkedés, valamint az alapvető állampolgári jogok ismérveinek leírása következik. Ezután megismerkedhetünk az egyes állami szervekkel. A második rész az önkormányzati igazgatásról szól, kitérve többek között az európai kontextusra, a helyi önkormányzatok

alkotmányos alapjogaira, feladataira, szervezetére, gazdasági alapjaira, társulásaira és más állami szervekkel való kapcsolatára. A harmadik és a negyedik rész a közigazgatási eljárási joggal, illetve törvénnyel foglalkozik. A szociális igazgatás jogi szabályozási rendszere, fogalma, szervezete, különös eljárási szabályai és az egyes ellátások a jegyzet utolsó fejezetében kaptak helyet. A részek végén jogszabályjegyzék, a mellékletben iratmintatár található. (P. O.)

■ *Az információs társadalom jogi vetületei: alkalmazott jogi informatika*

Christián László (szerk.)

PPKE JÁK, Budapest, 2011

Tankönyv. Terjedelem: 310. Bibliográfia a lábjegyzetben.

ISBN 978 963 277 313 1

- A szerkesztő egyetemi oktató. Az információs társadalom a jog szinte minden területét érinti. Ezért a könyvben nemcsak egy jogág anyagának informatikai vetületei jelennek meg, hanem tárgyalja a polgári jog, a büntetőjog és az alkotmányjog mellett a közigazgatási jog főbb informatikai vonatkozású területeit. Nem törekszik a teljességre, nem informatikai tudást akar átadni. Célja, hogy bemutassa az informatika alkalmazásának jogi hátterét, és összefoglalja az azokra vonatkozó jogi ismereteket. Meghatározza az informatika legfontosabb fogalmait és alkalmazásait. A könyv lezárása és kiadása 2011-es ugyan, de már az (akkor még hatályba nem lépett) új adatvédelmi törvény rendelkezéseit mutatja be. (V. B.)

■ *Nemzetközi adózás: adózás az Európai Unióban*

Herich György (szerk.)

Harmadik, átdolgozott kiadás, Penta Unió, Pécs, 2011

Kézikönyv. Terjedelem: 592. Bibliográfia: 569–578.

ISBN 978 963 892 105 5

- A szerzők a pénzügyekkel foglalkozó elméleti és gyakorlati szakemberek. Céljuk – a kötet szinopszisa szerint – az, hogy a könyv elősegítse az okleveles adószakértők, adótanácsadók, könyvvizsgálók, könyvelők, pénzügyi-számviteli szakemberek, vállalkozók és vállalatvezetők felkészülését az európai uniós környezetre. A kötet tartalmilag két nagy egységből áll: az első a nemzetközi adózás, míg a másik az Európai Unió adójogának a bemutatására épül. Előbbiben mintaként a német adójog is, utóbbi kapcsán pedig a magyar adóharmonizáció mellett az uniós támogatások és az adójog legújabb fejlődési tendenciái is szóba kerülnek. (F. L.)

■ *Közigazgatás-szervezés és vezetés*

Kalás Tibor (szerk.)

Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Miskolc, 2011

Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 238. Bibliográfia: 235–237.

ISBN 978 963 615 5216 01 5

- A szerzők egyetemi oktatók. A Miskolci Egyetemi Kiadó gondozásában megjelent munka elsődlegesen az igazgatásszervező alapszakos hallgatók felkészülését szolgálja, a vonatkozó tananyag elsajátításának megkönnyítése céljából született.

A jegyzet 225 oldalon vezeti végig az olvasót, mindeközben szisztematikusan bemutatja az igazgatással, szervezéssel és vezetéssel összefüggő klasszikus elméleteket és kitér a legújabb megközelítések jellemzésére is. A jegyzet az alapvető fogalmak rögzítésével kezdődik, utána a történeti előzmények bemutatására kerül sor, majd az egyes irányzatok és módszerek ismertetésére, végül pedig a napjainkban megkerülhetetlen PCM, azaz Projekt Ciklus Menedzsment legfontosabb szabályait ismertetik a szerzők. (B. A.)

■ *Közigazgatási hatósági eljárás*

KALAS Tibor (szerk.)

Miskolci Egyetemi Kiadó, Miskolc, 2011

Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 228. Bibliográfia: 225–228.

ISBN 978 963 661 983 1

- A szerzők egyetemi oktatók. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény hatálybalépése óta 58-szor módosult. E változások tankönyvi szintű nyomon követése nehézkes. A tankönyv – utalva a korábbi általános részi kötetre – először elhelyezi az eljárási normákat a közigazgatási jogban, meghatározva a közigazgatási cselekvések fogalmát. Majd ezt követően bemutatja a változások lényegét, követve a Ket. szerkezeti felépítését, ezzel megkönnyítve a joganyag elsajátítását. Elemzi a fogalmakat, magyarázza, csoportosítja azokat. A tankönyv a hatósági eljárás valamennyi fázisára (alap-eljárás, jogorvoslat, végrehajtás) kitér. Nem tekinti azonban tárgyának az elektronikus közigazgatási hatósági eljárást és az elektronikus kapcsolattartás szabályainak bemutatását, mivel ezzel a témával önálló mű foglalkozik. (V. B.)

■ *A helyi iparűzési adóról, 2011*

KANYÓ Lóránt–SZÉKELY Péter

Saldo Pénzügyi Tanácsadó és Informatikai Zrt., Budapest, 2011

Kézikönyv. Terjedelem: 75. Bibliográfia: nincs. ISBN 978 963 638 386 2

- A szerzők gyakorlati szakemberek. A munka a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény helyi iparűzési adót szabályozó rendelkezései között segít eligazodni. A kiadvány a 2010-ben hatályos rendelkezésekre fókuszál, és kitér a 2011-es évtől hatályba lépett változásokra is. A könyv két fejezetre tagolódik. Az első az adó alapjának meghatározása során lényeges nettó árbevétel-csökkentő tételeket veszi sorra, míg a második az adókötelezettség helye és az adóalap megosztása körüli bizonytalanságok elosztatására törekszik. A könyv gyakorlatorientáltságát a számítási példák, a jogesetek, kapcsolódó más jogszabályok releváns részeinek kiemelése és a vonatkozó bírói gyakorlat rövid, problémaorientált áttekintése biztosítja. (V. J.)

■ *Honvédelmi igazgatás*

LAKATOS László

Budapesti Corvinus Egyetem Közigazgatástudományi Kar, Budapest, 2011

Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 67. Bibliográfia: 67. ISBN 978 963 295 127 0

- A szerző egyetemi oktató. Munkáját nem korlátozta a honvédelmi intézmények bemutatására; foglalkozik a nemzeti biztonság és biztonságpolitika általános kérdéseivel is. Egyetemi jegyzetként az alapelvekből indul ki, majd bemutatja a honvédelem társadalmi funkcióját, célját és feladatrendszerét. Ezt követően kerül sor a honvédelem jogi környezetének, igazgatási szervezetrendszerének, valamint (békeidős és minősített időszakban működő) igazgatásának bemutatására. A jegyzet külön fejezetben tárgyalja a honvédelmi kötelezettségeket. (B. A.)

- **Gyámügyi és gyermekvédelmi közigazgatás**
LÓVÉTEI István
Budapesti Corvinus Egyetem, Budapest, 2011
Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 316. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 892 081 2
- A munka azzal a céllal készült el, hogy összefoglalja a gyámhatóság legfontosabb feladatait. A jegyzet emiatt tartalmilag két részre tagolható. Egyik része kifejezetten a gondnoksággal foglalkozik, másik része pedig a gyermekvédelemmel. A munka szerkezete követi ezt a kettősséget, ami praktikus, oktatási szempontokra vezethető vissza. A szerző ugyanis célszerűnek látta, hogy a szisztematikus rendben tárgyalt jogintézmények és elméleti kérdések jogszabályi háttérét „jogszabálytár” elnevezéssel a 106. oldaltól külön részben helyezze el. A jegyzet ezáltal közelít a tényleges jogalkalmazáshoz, az olvasónak segít a vonatkozó joganyag gyors és pontos elsajátításában. A munka egyik nagy előnye a példák jól látható elkülönítése, a definíciók kiemelése, valamint a jogintézményeknél elhelyezett jogszabályhelyekre való utalások. (B. A.)

- **Általános közigazgatási jog**
PATYI András–VARGA Zs. András
(Sorozat: Dialóg Campus Tankönyvek, ISSN 1418-1274, Institutiones Juris, ISSN 1218-9375)
Dialóg Campus, Budapest–Pécs, 2011
Tankönyv. Terjedelem: 398. Bibliográfia: 389–398. ISBN 978 963 9950 16 0
A 2009-es kiadás változatlan utánnomása.

- **Közigazgatási hatósági eljárásjog**
Patyi András (szerk.)
Dialóg Campus, Budapest–Pécs, 2011
Tankönyv. Terjedelem: 527. Bibliográfia: jegyzetekben. ISBN 978 963 9950 18 4
- A szerzők egyetemi oktatók. A kötet a 2004. évi CXL. törvény szabályait dolgozza fel tankönyvként. A könyv elsősorban az oktatás célját szolgálja, ezért szerkezeti felépítésében a törvényt követi. A mű ugyan nem kommentár, azonban az egyes egységeknél a terjedelmi keretekhez illeszkedően bemutatja az esetenként egymástól jelentősen eltérő, lehetséges jogértelmezési javaslatokat, illetve a bírósági gyakorlatot. Az eltérő gyakorlatok kapcsán a szerzők kifejtik és érvekkel támasztják alá az általuk javasolt megoldást, illetve egyes pontokon idézik a Ket.-et megelőző jogszabályok kapcsán kialakított, ma is helytálló megállapításokat. (Á. Zs.)

- *Közigazgatási bíróság – közigazgatási jogviszony*
PETRIK Ferenc
HVG-ORAC, Budapest, 2011
Monográfia. Terjedelem: 329. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 258 126 2
- A szerző a Legfelsőbb Bíróság egykori elnökhelyettese. Könyvében hiánypótló jelleggel arra tesz kísérletet, hogy meghatározza a közigazgatási jogviszony elvi szinten megalapozott, gyakorlatban is használható fogalmát. Elméleti megalapozottságú tudományos elemzést kaphat az olvasó a közigazgatási jogviszony típusairól, más jogviszonyoktól való elhatárolásáról és alanyairól, valamint a felelősség kérdéséről. A kötet második fele a közigazgatási bíráskodás történetével, szervezeti modelljeivel, terjedelmével és hatályával foglalkozik, illetve áttekintést ad a közigazgatási per szerkezetéről, eljárási szabályairól is. A szerző de lege ferenda javaslatokkal él, amikor – immár az Alaptörvény tükrében – mérlegeli egy önálló közigazgatási bíróság vagy a bírósági szervezetben működő, de viszonylagos önállósággal rendelkező szervezet előnyeit és hátrányait, illetve amikor bemutatja, hogy az új szervezetben a közigazgatási per eljárási szabályain mennyiben kell változtatni. (P. O.)
- *A gyermekvédelmi szakellátás helyzete*
RÁKÓ Erzsébet
(Sorozat: Alkotó Műhely, 6. ISSN 2061-0114)
Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2011
Kismonográfia. Terjedelem: 123. Bibliográfia: 114–121. ISBN 978 963 318 160 7
- A szerző egyetemi oktató. Könyvében a gyermekvédelem hazai helyzetének aktuális kérdéseivel foglalkozik, problémaorientált megközelítéssel. Az alapvető fogalmak definiálását követően rövid áttekintést ad a gyermekvédelem magyarországi történetéről, illetve a gyermekek elhelyezési lehetőségeiről, majd kifejti a szakellátás átalakításának folyamatát, összehasonlítva az 1997-es gyermekvédelmi törvény bevezetése előtti és utáni időszakot. A kötetben az elméleti alapok megismerése mellett – elsősorban Hajdú-Bihar megyére vonatkozó – statisztikai adatok segítségével követhetjük nyomon a gyermekvédelmi szakellátás viszonyainak alakulását. A szerző ezeket az adatokat értelmezve, illetve empirikus tapasztalatokat leírva ad képet a háttérben zajló folyamatokról, azok okairól, valamint a lehetséges megoldásokról. (P. O.)
- *Közigazgatási jog*
Rixer Ádám (szerk.)
(Sorozat: Jogi Szakvizsga Kézikönyvek. ISSN 1786-0806)
Novissima, Budapest, 2011
Kézikönyv. Terjedelem: 296. Bibliográfia: 280–296. ISBN 978 963 9403 38 3
- A kézikönyv a jogi szakvizsgára való felkészülés megkönnyítésének céljával íródott, a C/2 jogi szakvizsgatételsor önkormányzatokkal és közigazgatási eljárással kapcsolatos tételeit tartalmazza kidolgozva. A munka struktúrája ehhez igazodik. Az általános, elvi megállapításokat tartalmazó bevezetés célja annak a társadalmi

közegnek a rövid ismertetése, valamint problémáknak az áttekintő felsorolása, amelyben a jelenlegi közigazgatás kifejti tevékenységét. Ezután a pozitív jog bemutatása következik tételek szerint lebontva. A kézikönyv a helyi önkormányzatok kapcsán 12 tételre, a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályai kapcsán 54 tételre bontva adja meg a vonatkozó szabályokat. Jól használható, könnyen értelmezhető, funkcióját maradéktalanul ellátó kézikönyv. (B. A.)

- *Bevezetés a közigazgatási jogba – Jegyzet a jogi asszisztensképzés hallgatói számára*
RÓZSÁS Eszter
EDU-LEX, Pécs, 2011
Felsőoktatási jegyzet. Negyedik, átdolgozott kiadás. Terjedelem: 140. Bibliográfia: 139–140.
- A jegyzet a jogi asszisztensképzésben résztvevők számára készült, ezért nyelvezete a közérthetőségre törekszik, és szerkezetén is látszik, hogy az általános közigazgatási ismeretek megszerzését célozza. Bevezetesként a közigazgatási jog elsajátítása érdekében az igazgatás-közigazgatás fogalmának meghatározásával foglalkozik, elhelyezi a közigazgatási jogot a jogrendszerben, majd a speciális jogforrásokat taglalja. Vázlatosan bemutatja a közigazgatás intézményrendszerét, részletesebben foglalkozik a helyi önkormányzat struktúrájával, feladat- és hatáskörével. Leghangsúlyosabb elemeként a közigazgatási hatósági eljárás szabályait taglalja részletekbe menően. (V. B.)

VEGYES TÁRGYÚ TANULMÁNYKÖTETEK ÉS KONFERENCIAKIADVÁNYOK

- *A XXX. jubileumi Országos Tudományos Diákköri Konferencia Állam- és Jogtudományi Szekciójába nevezett pályamunkák összefoglalói*
Hornyák Szabolcs (szerk.)
ID Research Kft.–Publikon, Pécs, 2011
Konferenciakötet-összefoglaló. Terjedelem: 325. A konferenciát Pécsen, 2011. ápr. 18–20. között rendezték. Bibliográfiát nem tartalmaz. ISBN 978 615 5001 36 9
- A pályamunka összefoglaló kötet, a 2011. ápr. 18–20. között megrendezett XXX. Jubileumi Országos Tudományos Diákköri Konferencia Állam- és Jogtudományi Szekciójába nevezett dolgozatok rövid összefoglalásait tartalmazza. A kötetből jól látszik az előadások témájának rendkívül széles spektruma, hiszen az etnikai nyilvántartástól a fájlcsereig és a domainnevek felhasználhatóságáig terjed a versenyzők érdeklődési köre. A régi jogágak mellett fontos szerepe van az új jogterületeknek is, mint az európai gazdasági kapcsolatok joga, a versenyjog vagy a jogi informatika területei. (L. N.)
- *Iustitia modellt áll – Tanulmányok a „jog és irodalom” köréből*
Fekete Balázs–H. Szilágyi István (szerk.)
Szent István Társulat, Budapest, 2011

Tanulmánykötet. Terjedelem: 221. Bibliográfia a jegyzetekben.
ISBN 978 963 277 265 3

- A szerzők kutatók, egyetemi oktatók. A tanulmánykötet a jogtudomány különböző területeiről – alkotmányjog, jogbölcselet, büntetőjog, jogtörténet – vizsgálja a jog és irodalom kapcsolatát. A tanulmányok eredetileg 2010. április 8–9-én előadásként hangzottak el Piliscsabán, a III. Jog és irodalom szimpóziumon. Nemcsak az irodalom (Arany János, Madách Imre, Eötvös József, Hajnóczy Péter, Cicero, Agatha Christie, Joseph Heller, Slawomir Mrożek művei alapján), hanem a képző- és filmművészet területeiről is izgalmas témákat ölelnek fel, hiszen a South Park és egy Vermeer képhamisítási ügy is a kötet tárgyát képezi. Érdeklődő bölcsész- és joghallgatóknak, irodalomkedvelőknek egyaránt ajánlott. (L. N.)
- *A XXIX. Országos Tudományos Diákköri Konferencia Állam- és Jogtudományi Szekciójának díjnyertes dolgozatai*
Király Miklós–Varga István (szerk.)
ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2011
Tanulmánykötetek. Bibliográfia a tanulmányok végén.
1. kötet – Terjedelem: 553. ISBN 978 963 312 040 8
2. kötet – Terjedelem: 555–1142. ISBN 978 963 312 046 0
- A konferenciakötetek a 2009. évi, XXIX. Országos Tudományos Diákköri Konferencia Állam- és Jogtudományi Szekciójának díjnyertes dolgozatait tartalmazzák, amelynek rendező intézménye az ELTE volt. A harminchét dolgozat harminchárom tagozatban készült, s rendkívül széles spektrumot ölel fel. A klasszikus jogágaktól az újnak számító jogterületekig (versenyjog, telekommunikációs és médiajog, biztosítási jog, fogyasztóvédelem) tartalmazznak tanulmányokat. A könyvek mottója Pázmány Péter egyik gondolata lehet: „Tollán forró tinta csorgott, kalamárisában pedig tűz van, égi szikra.” (L. N.)
- *Generatio Regenerationis – Ünnepi tanulmányok a debreceni jogi kar újraalapításának 15. évfordulójára*
Madai Sándor (szerk.)
Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2011
Tanulmánykötet. Terjedelem: 182. Bibliográfia nem található.
ISBN 978 963 318 157 7
- A kötet szerzői a Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának oktatói. A tizenkét tanulmány az alcímből is kitűnően a kar újraalapításának alkalmából készült, melyekben a szerzők tudományos fokozattal rendelkező oktatókként kutatási témáikba engednek betekintést. A közigazgatási, büntető-, alkotmány-, polgári, büntetőeljárás, polgári eljárási, nemzetközi, szociális és európai jog tárgykörökben íródott értekezések a további eredményes tudományos munka zálogaként készültek a fiatal generáció tollából, jól jelezve a kar tudományos életének új lendületét és irányát. (L. N.)

- *Ünnepi tanulmánykötet Tamás Lajos tiszteletére*
Nochta Tibor–Márton Mária–Mátyás Melinda (szerk.)
Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Pécs, 2011
Tanulmánykötet. Terjedelem: 257. Bibliográfia a lábjegyzetekben.
ISBN 978 963 08 3033 1
- A kötet szerzői nagyrészt egyetemi tanárok, kutatók. A tanulmánykötet tizennégy értekezést tartalmaz a vállalati menedzsment, a gyermek- és ifjúságvédelem, valamint a kereskedelmi-agrár, sport- és gazdasági jog köréből. A kötet olyan izgalmas kérdéseket is felvet, mint a globalizáció, a fogyasztóvédelem új kérdései, illetve az új Polgári Törvénykönyv koncepciója. A könyv tisztelgés Tamás Lajos, a MALÉV Rt. volt felügyelőbizottsági tagja, a Pécsi Tudományegyetem rektorhelyettese, valamint Gazdasági és Kereskedelmi Jogi Tanszékének óraadó oktatója előtt. (L. N.)

- *A jog a szavak hivatása – Gondolatok a jogról és a nyelvről*
ORTUTAY Katalin
Könyvműhely, Veszprém, 2011
Kismonográfia. Terjedelem: 98. Bibliográfia: 94–98. ISBN 978 963 08 1908 4
- A kötet két tudományterület, a jog és a nyelv közötti kapcsolatot, ezek viszonyrendszerének jellegzetességeit vizsgálja. A két terület egymástól függetlenül fejlődött, mindkét tudományterületet más-más szakterület műveli, ezért a közöttük lévő kapcsolatot elemző tudományos munkák hiányát szeretné pótolni a szerző, a jogi nyelv egy jól körülhatárolt részével foglalkozva. Az első részben a jogi szaknyelv sajátosságait, majd a magyar és a francia jogi nyelv sajátosságait mutatja be. A második szerkezeti egység a jog és a fordítás egymáshoz való viszonyával foglalkozik, a fordítások nehézségeinek aspektusait is feltárja a francia és a magyar nyelv viszonylatában. A kötet rávilágít a két terület érdekességeire, illetve azok összetett kapcsolatára. (B. É.)

- *Tehetségpont 2011*
Pogácsás Anett–Szilágyi Pál Béla (szerk.)
PPKE JÁK, Budapest, 2011
Tanulmánykötet. Terjedelem: 262. Bibliográfia fejezetenként.
ISBN 978 963 308 026 9
- A tanulmánykötet a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Kar Tehetségműhelyének kutató jogászai. A tizenhat szerző munkáját a 2011. május 6-án megrendezett Tehetségnapon is előadta. A kötet rendkívül sokszínű, melyben számos jogág képviselteti magát. A tanulmányok jól példázzák a fiatal tudósjelöltek elmélyülését egy adott kutatási témában, melyeknek kiváló bizonyítékai az alapos, elméleti és gyakorlati haszonnal is járó művek, az eredeti gondolatok, az érdekes, problematikus témakörök tanulmányozása. A könyv jól alátámasztja azt a nézetet, hogy a sokat hangoztatott tömegképzés világában még fontosabb többletet felmutatni, a kapott ismereteket kamatoztatni. A könyv színvonalát tovább emeli három OTDK-díjnyertes pályamunka is. (L. N.)

■ *Jog és irodalom–Recht und Literatur–Droit et litterature*

Varga Norbert (szerk.)

Szegedi Egyetemi Kiadó, Szeged, 2011

(Sorozat: Szegedi Jogász Doktorandusz Konferenciák, 1. ISSN 2063-3807)

Tanulmánykötet. Terjedelem: 195. Összefoglalás német és angol nyelven. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 306 142 8

- A kötet szerzői a Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának oktatói, hallgatói, valamint külföldi oktatók, akik a Szegeden, 2010. nov. 4–5-én rendezett nemzetközi konferencián egy-egy irodalmi műhöz kapcsolódóan elemezték a jog és irodalom viszonyát. A kötet a tanulmányok tematikája alapján négy részre bontható: az első Friedrich Dürrenmatt A bíró és a hóhér, valamint Albert Camus Gondolatok a halálbüntetésről; a második Eötvös József A falu jegyzője és Mikszáth Kálmán Különös házasság; a harmadik Montesquieu A törvények szelleméről és Cesare Beccaria A bűnökről és büntetésekről; a negyedik pedig Sophoklész Antigoné és Shakespeare A velencei kalmár című műveit dolgozza fel jogi aspektusból. (L. N.)